

**UCHWAŁA NR XXXVIII/319/2021
RADY MIEJSKIEJ W DARŁOWIE**

z dnia 29 czerwca 2021 r.

w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Miasta Darłowo na lata 2021 - 2025

Na podstawie art 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 713 i poz. 1378 oraz z 2021 r. poz 1038) oraz art. 6 ust 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 218 i poz. 956) Rada Miejska w Darłowie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Miasta Darłowo na lata 2021 - 2025, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Darłowo

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2021 roku.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Darłowie

Czesław Woźniak

Załącznik do uchwały Nr XXXVIII/319/2021
Rady Miejskiej w Darłowie
z dnia 29 czerwca 2021 r.

PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
NA TERENIE MIASTA DARŁOWO
NA LATA 2021-2025

SPIS TREŚCI

I. WPROWADZENIE	3
1. DEFINICJA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ	3
2. RODZAJE I FORMY PRZEMOCY W RODZINIE	3
3. SKALA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W KRAJU	4
4. PODSTAWY PRAWNE TWORZENIA PROGRAMU	5
5. ADRESACI PROGRAMU	6
II. DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY W MIEŚCIE	6
1. CHARAKTERYSTYKA MIASTA.....	8
2. PRZEMOC W RODZINIE W ŚWIETLE ŹRÓDEŁ ZASTANYCH.....	9
2.1. PODMIOTY ŚWIADCZĄCE WSPARCIE W MIEŚCIE	9
2.2. PODMIOTY SPOZA MIASTA WSPIERAJĄCE MIESZKAŃCÓW MIASTA	15
3. WSPÓŁPRACA KOŚCIOŁÓW W ZAKRESIE EDUKACJI NA TEMAT PRZEMOCY W RODZINIE I WSPIERANIA RODZIN W KRYZYSIE	20
4. BADANIA ANKIETOWE DOTYCZĄCE PRZEMOCY.....	22
4.1. BADANIA W ŚRODOWISKU LOKALNYM.....	22
4.3. BADANIA W ŚRODOWISKU DZIECI I MŁODZIEŻY SZKOLNEJ	27
5. ZAPEWNIENIE BEZPIECZEŃSTWA KRZYWDZONYM DZIECIOM	30
6. ANALIZA SWOT WYBRANYCH OBSZARÓW PROBLEMOWYCH	31
7. OCENA WDROŻENIA ZAŁOŻEŃ POPRZEDNIO REALIZOWANEGO PROGRAMU	35
III. PROJEKTOWANE DZIAŁANIA PROGRAMOWE	37
1. CEL GŁÓWNY PROGRAMU.....	37
2. CELE OPERACYJNE I DZIAŁANIA	38
IV. REALIZACJA PROGRAMU	46
1. KOORDYNATOR, PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE I PARTNERZY.....	46
2. MONITORING I EWALUACJA.....	46
3. FINANSOWANIE	47
SPIS TABEL I WYKRESÓW	48

I. WPROWADZENIE

1. DEFINICJA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ

Przemoc w rodzinie można oceniać w kategoriach prawnych, moralnych, psychologicznych i społecznych. Na potrzeby niniejszego Programu najbardziej odpowiednią definicją przemocy jest definicja zawarta w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218 z późn. zm.). Artykuł 2. pkt 2. tejże ustawy definiuje przemoc w rodzinie jako „jednorazowe albo powtarzające się, umyślnie działanie lub zaniechanie, naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

2. RODZAJE I FORMY PRZEMOCY W RODZINIE

Wyróżnia się cztery podstawowe rodzaje przemocy: **fizyczną, psychiczną, seksualną i ekonomiczną**. Rozszerzenie tych pojęć przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Rodzaje i formy przemocy

rodzaje	formy
przemoc fizyczna	popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielanie koniecznej pomocy itp.
przemoc psychiczna	wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowanie gróźb itp.
przemoc seksualna	wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych itp.
przemoc ekonomiczna	odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny itp.

Dane Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”.

Ofiarami przemocy w rodzinie są na ogół **kobiety i dzieci, rzadko mężczyźni**. Kategorią ofiar przemocy, o której mówi się nieco rzadziej niż o dzieciach i kobietach, są

osoby niepełnosprawne i ludzie starsi. Najczęstszym objawem obserwowanym u osób doznających przemocy jest **wyuczona bezradność**. Jest ona poddaniem się, zaprzestaniem działania, co wynika z przekonania, że cokolwiek się zrobi, nie będzie to miało żadnego znaczenia, gdyż zawsze znajdzie się powód do zachowań agresywnych.

Wyuczona bezradność prowadzi do wielu negatywnych skutków, które mogą przejawiać się w trzech sferach:

- **deficyty poznawcze**, które polegają na ogólnym przekonaniu, iż nie ma takich sytuacji, w których możliwa jest zmiana, że w konkretnej sytuacji nic nie można zrobić i nikt nie jest w stanie pomóc;
- **deficyty motywacyjne**, które polegają na tym, że osoba zachowuje się biernie, jest zrezygnowana, nie podejmuje żadnych działań, aby zmienić swoją sytuację;
- **deficyty emocjonalne**, które objawiają się stanami apatii, lęku, depresji, uczucia zmęczenia, niekompetencji i wrogości.

Ofiara przemocy, jeśli przez lata była poniżana i wykorzystywana, potrzebuje dużo czasu, aby odbudować świadomość swojej wartości. Wielu ofiarom udaje się przeciwstawić sprawcy, niemniej jednak większość **potrzebuje pomocy innych**. Bez odpowiedniego wsparcia ofiara przemocy nigdy nie zdobędzie się sama na odwagę, żeby przeciwstawić się stosowaniu wobec niej przemocy.

3. SKALA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W KRAJU

Statystyki policyjne, stanowiące dalece niewystarczające, ale nadal podstawowe źródło informacji o skali zjawiska przemocy w rodzinie ujawniają, że w 2020 r. liczba ofiar przemocy domowej kształtowała się na poziomie 85 575 osób (w tym 62 866 to kobiety, 11 787 to dzieci i młodzież do 18 roku życia, a 10 922 to mężczyźni). Szczegółowe dane za rok 2020 prezentuje poniższa tabela.

Tabela 2. Policyjne statystyki procedury „Niebieskie Karty” za rok 2020

liczba wypełnionych formularzy „Niebieskie Karty”	72 601 (w tym 59 701 wszczynających procedurę i 12 900 dotyczących kolejnych przypadków w trakcie procedury)
ogólna liczba ofiar przemocy	85 575
liczba ofiar – kobiet	62 866
liczba ofiar – mężczyzn	10 922
liczba ofiar – małoletnich	11 787
ogólna liczba osób podejrzewanych o przemoc	73 228

liczba podejrzewanych sprawców – kobiet	6 677
liczba podejrzewanych sprawców – mężczyzn	66 198
liczba podejrzewanych sprawców – nieletnich	353
ogólna liczba podejrzewanych sprawców będących pod wpływem alkoholu	39 798
podejrzewani sprawcy pod wpływem alkoholu – kobiety	1 986
podejrzewani sprawcy pod wpływem alkoholu – mężczyźni	37 781
podejrzewani sprawcy pod wpływem alkoholu – nieletni	31
liczba dzieci umieszczonych w nie zagrażającym im miejscu (np. rodzina zastępcza, dalsza rodzina, placówka opiekuńcza)	288

Źródło: <http://statystyka.policja.pl/st/wybrane-statystyki/przemoc-w-rodzinie/50863,Przemoc-w-rodzinie.html>

Należy zaznaczyć, że w 2012 r. **zmienił się system rejestracji statystycznej w związku z przemocą domową**, stąd też prezentowane liczby dotyczą działań podjętych w procedurze „Niebieskie Karty” wyłącznie przez Policję i nie obejmują danych dotyczących działalności innych podmiotów upoważnionych do zwalczania przemocy domowej.

4. PODSTAWY PRAWNE TWORZENIA PROGRAMU

Niniejszy Program został opracowany w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Darłowie przy merytorycznym wsparciu Ośrodka Kształcenia Służb Publicznych i Socjalnych – Centrum AV w Częstochowie. Jest zgodny z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218 z późn. zm.), który w ramach zadań własnych przewiduje „opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie”.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa dla samorządu gminnego także następujące zadania: prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą, zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia, tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Akty prawne wspomagające podejmowanie działań na rzecz ofiar i sprawców przemocy to:

1. ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.);
2. ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.);
3. ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.);
4. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050);
5. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. 2011 nr 209 poz. 1245);
6. uchwała nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 (M.P. 2014 poz. 445);
7. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Darłowo na lata 2021-2026.

5. ADRESACI PROGRAMU

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Miasta Darłowo na lata 2021-2025 jest adresowany w szczególności do rodzin i osób, które ze względu na przemoc w rodzinie wymagają wsparcia społecznego, sprawców przemocy w rodzinie, świadków przemocy w rodzinie, przedstawicieli instytucji, organizacji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy oraz pozostałych mieszkańców miasta.

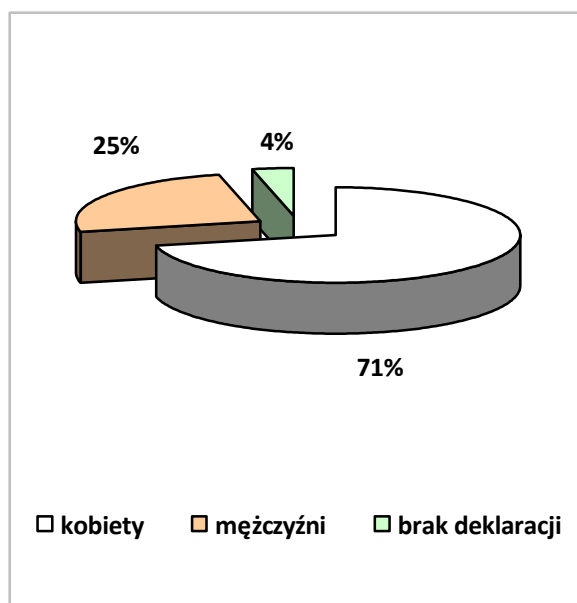
II. DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY W MIEŚCIE

Diagnoza problemu przemocy w rodzinie w Darłowie została oparta na analizie dostępnych danych, tzw. źródeł zastanych oraz ankiet skierowanych do mieszkańców, przedstawicieli funkcjonujących w mieście placówek oświatowych oraz uczniów miejscowych szkół. Do analizy przedłożono 28 anonimowo wypełnionych ankiet skierowanych do dorosłych mieszkańców oraz 31 ankiet skierowanych do uczniów z dwóch szkół z terenu miasta.

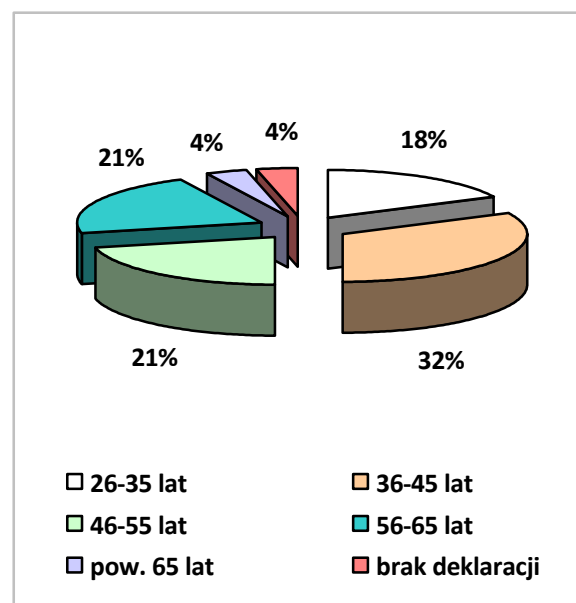
Wśród respondentów ankiet skierowanych do dorosłych mieszkańców 71% stanowiły kobiety, a 25% mężczyźni. Najliczniej reprezentowane były grupy wiekowe 36-45 lat (32%)

oraz 46-55 lat i 56-65 lat (po 21%). Mniej licznie reprezentowana była grupa wiekowa 26-35 lat (18%). Najmniej liczną grupę stanowiły osoby w wieku pow. 65 lat (4%). Tyle samo ankietowanych (4%) nie określiło swojej grupy wiekowej. Strukturę ankietowanych ilustrują poniższe wykresy.

Wykres 1. Struktura ankietowanych według kryterium płci

Wykres 2. Struktura respondentów według kryterium wieku

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Połowę ankietowanych stanowiły osoby mieszkające w mieście od urodzenia (50%), następnie osoby zamieszkujące miasto od 5 do 43 lat (30%), natomiast 20% badanych nie zadeklarowało czasu zamieszkania na terenie miasta. Pod względem poziomu wykształcenia najliczniej reprezentowana była grupa osób z wykształceniem wyższym (68%). Następną grupę stanowiły osoby z wykształceniem średnim (21%), a 11% ankietowanych nie zadeklarowało swojego wykształcenia.

W badaniu skierowanym do grupy dzieci i młodzieży szkolnej wzięło udział 31 uczniów, w wieku od 13 do 15 lat, ze szkoły podstawowej i w wieku od 18 do 19 lat ze szkoły ponadpodstawowej z terenu miasta, z czego 40% stanowiły kobiety, a 60% mężczyźni.

1. CHARAKTERYSTYKA MIASTA

Darłowo to nadmorskie miasto (gmina miejska) w północno zachodniej Polsce, w województwie zachodniopomorskim. Położone jest nad brzegiem Morza Bałtyckiego, w dolinie rzek Wieprzy i Grabowej, na Pobrzeżu Koszalińskim, na obszarze dwóch mezoregionów: Wybrzeża Słowińskiego oraz Równiny Słupskiej. Zajmuje obszar 20,21 km², co stanowi 1,91% powierzchni powiatu, i jest jedną z sześciu powiatowych jednostek terytorialnych.

Darłowo jest największym miastem powiatu sławieńskiego, a utworzyło je 5 jednostek pomocniczych: „Osiedle Zachód” (nr 1), „Osiedle Południe” (nr 2), „Osiedle Bema” (nr 3), „Osiedle Centrum” (nr 4), „Osiedle Darłówko” (nr 5).

Z końcem 2020 r. miasto liczyło ogółem 12 623 mieszkańców, w tym 6 677 kobiet, które stanowiły 52,9% ogółu ludności, a gęstość zaludnienia wynosiła 625 osób na 1 km². Dane odnoszące się do demografii przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 3. Liczba mieszkańców miasta w latach 2018-2020

zakres danych	2018 r.	2019 r.	2020 r.
liczba mieszkańców ogółem	12 930	12 774	12 623
w tym kobiet	b.d.	b.d.	6 677

Dane Urzędu Miejskiego w Darłowie.

Tabela 4. Struktura wiekowa mieszkańców miasta w latach 2018-2020

zakres danych	2018 r.	2019 r.	2020 r.
liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	1 977	1 951	2 041
liczba osób w wieku produkcyjnym	7 901	7 675	7 310
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	3 052	3 148	3 272

Dane Urzędu Miejskiego w Darłowie.

W roku szkolnym 2019/2020 w mieście funkcjonowało 12 placówek systemu oświaty, w tym 3 żłobki, 6 przedszkoli, 2 szkoły podstawowe oraz 1 szkoła ponadpodstawowa.

Podmiotem realizującym zadania placówki wsparcia dziennego jest Miejska Świetlica Środowiskowa „Bezpieczna Przystań”, która w 2020 r. obejmowała wsparciem ok. 59 dzieci.

Działalność kulturalną na obszarze miasta prowadzą: Darłowski Ośrodek Kultury Miejska Biblioteka Publiczna im. Agnieszki Osieckiej oraz Zamek Księżąt Pomorskich – Muzeum.

Zadania ochrony zdrowia w mieście realizują 4 zakłady opieki zdrowotnej oraz 15 prywatnych praktyk lekarskich. Na obszarze miasta działa 6 aptek.

W latach 2018-2020 udział bezrobotnych w liczbie ludności miasta w wieku produkcyjnym wynosił odpowiednio: 7,4%, 6,7% i 7,7%. Stopa bezrobocia w powiecie w tym samym rozpatrywanym okresie wynosiła 14,3%, 13,3% i 14,9%.

W 2020 r. w ewidencji było zarejestrowanych 1 442 podmiotów gospodarczych. Większość z nich działała w sektorze prywatnym, głównie były to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pomoc społeczną w mieście świadczy Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Darłowie, którego działalność często bywa uzupełniana przez współpracę z innymi instytucjami, organizacjami pozarządowymi czy Kościołem i związkami wyznaniowymi, co sprzyja poprawie efektywności działań podejmowanych w celu niwelowania skutków problemów społecznych dotyczących mieszkańców.

2. PRZEMOC W RODZINIE W ŚWIETLE ŹRÓDEŁ ZASTANYCH

Podstawowe informacje dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie zostały pozyskane z instytucji i organów działających w Darłowie. Uzupełniono je danymi od instytucji, których działania obejmowały w latach 2018-2020 mieszkańców miasta.

2.1. PODMIOTY ŚWIADCZĄCE WSPARCIE W MIEŚCIE

Zasobami umożliwiającymi przeciwdziałanie przemocy w rodzinie określa się instytucje i organizacje znajdujące się na danym terenie lub obejmujące swoim zasięgiem działania jego mieszkańców, które prowadzą działalność na rzecz ofiar i sprawców przemocy. Na terenie Darłowa pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie świadczą: Urząd Miejski, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Punkt Konsultacyjny. Poniższa tabela zawiera dane adresowe tych jednostek.

Tabela 5. Podmioty świadczące wsparcie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w mieście

lp.	nazwa podmiotu	adres
1.	Urząd Miejski	pl. T. Kościuszki 9, 76-150 Darłowo
2.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. O. D. Tynieckiego 20, 76-150 Darłowo

3.	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	
4.	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Społecznych	ul. Franciszkańska 2, 76-150 Darłowo
5.	Punkt Konsultacyjny	

Dane Urzędu Miejskiego w Darłowie.

Urząd Miejski w ramach realizacji zadań własnych nałożonych na miasto odpowiada za zapewnienie środków na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień i przemocy w rodzinie. Wysokość środków finansowych przeznaczonych na ten obszar działań zatwierdza uchwałą Rada Miejska. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w art. 41 nakłada na samorządy lokalne szereg zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu. Na sfinansowanie realizacji tych zadań zapewniono dodatkowe środki z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych.

Poniższe tabele przedstawiają dane dotyczące opłat z zezwoleń na sprzedaż alkoholu oraz środków finansowych przeznaczonych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień i przemocy w rodzinie w Darłowie w latach 2017-2019.

Tabela 6. Opłaty z zezwoleń na sprzedaż alkoholu i wydatki na realizację programu profilaktyki w mieście w latach 2017-2019

rodzaj	wartość w zł		
	2017 r.	2018 r.	2019 r.
opłaty z zezwoleń na sprzedaż alkoholu	653 132,62	641 748,63	646 288,33

Dane Urzędu Miejskiego w Darłowie.

Tabela 7. Środki finansowe przeznaczone w mieście w latach 2017-2019 na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie

przeznaczenie	wielkość nakładów (w zł) w poszczególnych latach		
	2017 r.	2018 r.	2019 r.
na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych	673 935,96	712 096,77	695 234,46
na profilaktykę i rozwiązywanie problemów narkomanii	8 550	12 455,50	5 690
na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	–	–	–
razem	682 485,96	724 552,27	700 924,46

Dane Urzędu Miejskiego w Darłowie.

Środki z opłat z zezwoleń na sprzedaż alkoholu w mieście w latach 2017-2019 ulegały wahaniom, najwyższy poziom osiągnięty w 2017 r. (653 132,62 zł). Środki przeznaczane na

profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie także ulegały wahaniom. Największe kwoty w latach 2017-2019 wydatkowano na walkę z alkoholizmem, znacznie mniejsze na przeciwdziałanie narkomanii.

Ważną funkcję w procesie przemocy w rodzinie pełni **Zespół Interdyscyplinarny** działający przy MOPS-ie w Darłowie, który w ramach swoich zadań min. kontaktuje się z osobami z terenu miasta dotkniętymi przemocą w rodzinie i składa w stosunku do sprawców przemocy w rodzinie zawiadomienia do prokuratury o popełnieniu przestępstwa, kieruje do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, prowadzi rozmowy motywujące do podjęcia leczenia odwykowego oraz zachęca członków rodziny do angażowania się w terapię rodzin, gdyż przemoc nie jest tylko problemem ze sprawcą, lecz stanowi o złożonych trudnościach wewnątrzrodzinnych. Do zadań Komisji należą także działania zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

W latach 2017-2019 członkowie Komisji przeprowadzili w sumie 102 rozmowy motywujące w związku z nadużywaniem alkoholu oraz skierowali do sądu 10 wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego. Dane w tym zakresie zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 8. Działalność MKRPA w latach 2017-2019 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w mieście

zakres danych	2017 r.	2018 r.	2019 r.
liczba osób, z którymi MKRPA przeprowadziła rozmowy interwencyjno-motywujące w związku z nadużywaniem alkoholu	38	40	24
liczba osób uzależnionych od alkoholu, wobec których MKRPA wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	0	4	6

Dane Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Darłowie.

W celu skutecznego przeciwdziałania problemom uzależnień i przemocy w rodzinie oraz eliminowania ich niekorzystnego wpływu na społeczeństwo konieczne jest prowadzenie działań związanych z ich rozwiązywaniem, profilaktyką oraz integracją społeczną osób nimi dotkniętych.

Profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podejmuje m.in. poprzez wspieranie, szczególnie wśród dzieci i młodzieży szkolnej, potrzeb w zakresie sportu i rekreacji, organizowanie konkursów, spektakli, imprez masowych i festynów propagujących zdrowy styl życia, finansowanie kampanii, programów i przedsięwzięć profilaktycznych, a także organizowanie i finansowanie

szkoleń, jak również zakup materiałów edukacyjno-informacyjnych związanych z profilaktyką uzależnień (plakaty, broszury i ulotki).

Profesjonalne wsparcie świadczy funkcjonujący w mieście **Punkt Konsultacyjny**, który odgrywa istotną rolę nie tylko w zakresie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi, ale także w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W ramach działalności Punktu wsparcie mogą otrzymać osoby doświadczające przemocy ze strony swoich uzależnionych od alkoholu partnerów. Działalność Punktu obejmuje: udzielanie konsultacji i poradnictwa dla osób uzależnionych i współuzależnionych; udzielanie informacji na temat szkodliwości narkotyków i alkoholu; informowanie pacjentów o sposobach leczenia; wspieranie motywacji do leczenia; przeciwdziałanie przemocy w rodzinie; prowadzenie osobistych programów terapii; prowadzenie psychoterapii indywidualnej i grupowej.

Utworzenie **Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie** jest efektem wejścia w życie nowych przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Celem działania Zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na najniższym szczeblu samorządu terytorialnego – w obszarze miasta. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, oświaty, ochrony zdrowia i kuratorskiej służby sądowej.

Do głównych zadań Zespołu należy:

- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu zapobieganie zjawisku,
- diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą,
- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach,
- rozpowszechnienie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie,
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których istnieje zagrożenie występowania przemocy, oraz rodzin, w których dochodzi do przemocy,
- prowadzenie dokumentacji podejmowanych działań wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy.

Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ma na celu skupienie przedstawicieli wszystkich instytucji i służb z terenu miasta, których wspólne działania mogą kompleksowo przyczynić się do ograniczenia zjawiska przemocy w rodzinie i stworzenia systemu wsparcia dla osób i rodzin, gdzie występuje zjawisko przemocy. Członkowie Zespołu zajmują się tworzeniem i realizowaniem planu pomocy rodzinie, współpracą ze wszystkimi instytucjami z terenu miasta zajmującymi się problemem przemocy, podejmują w grupach roboczych indywidualną pracę z rodziną, w której istnieje przypuszczenie, że wystąpiła przemoc. Wybrane dane dotyczące działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w Darłowie w latach 2017-2019 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 9. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w mieście w latach 2017-2019

zakres danych	2017 r.	2018 r.	2019 r.
liczba członków Zespołu Interdyscyplinarnego	11	11	10
liczba spotkań ZI w ciągu roku	4	4	4
liczba spotkań grup roboczych ZI	56	51	42
liczba złożonych do ZI „Niebieskich Kart”	27	16	18
..... w tym sporządzonych przez Policję	20	13	13
..... w tym sporządzonych przez pracowników socjalnych	5	2	4
liczba zamkniętych „Niebieskich Kart”	23	14	17
liczba spraw toczących się w ZI z lat wcześniejszych	10	13	11
liczba spraw sądowych	1	0	4

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Darłowie.

W 2019 r. odbyły się 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego w celu realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy. Przedstawiciele Zespołu Interdyscyplinarnego wszczęli ogółem 18 procedur „Niebieskie Karty” wśród rodzin z miasta, większość została sporządzona przez Policję.

Przemoc w rodzinie jest problemem, którego nie determinuje ani kontekst regionalny ani społeczny, dotyczy on ludzi niezależnie od ich statusu i miejsca zamieszkania. Istotne jest więc dążenie do wypracowania uniwersalnego standardu wsparcia osób doświadczających przemocy (dzieci, dorosłych i osób starszych), adekwatnego do potrzeb i warunków miejscowych.

Pomoc osobom doświadczającym przemocy domowej świadczy także **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Darłowie**. MOPS udzielał mieszkańcom informacji o możliwości uzyskania pomocy, wypłacał świadczenia finansowe, wskazywał adresy instytucji wspierających, prowadził pracę socjalną w rodzinie dotkniętej przemocą oraz podejmował działania we współpracy z innymi instytucjami i organizacjami działającymi w tym obszarze.

W 2019 r. MOPS wziął udział w projekcie w ramach programu ostonowego wspierania jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie pt. „Pamiętajmy o ogrodach”, edycja 2019. Zauważono wtedy, iż potrzebna jest współpraca MOPS-u z terapeutą rodzinnym i psychologiem. Od 2020 r. na umowę zlecenie zatrudniany przez MOPS jest psycholog, a od 2021 r. również terapeuta rodzinny, którzy świadczą pomoc mieszkańcom gminy miasto Darłowo.

W 2020 r. MOPS do realizacji swoich zadań zatrudniał 3 osoby w kadrze kierowniczej, 6 pracowników socjalnych, 8 pracowników wykonujących usługi opiekuńcze, 1 pracownika wykonującego specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz 21 pozostałych pracowników. Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie w latach 2018-2020, zmniejszała się z roku na rok (z 579 w 2018 r. do 482 w 2020 r.). Mała również liczba osób w rodzinach objętych pomocą MOPS-u w tym okresie (z 847 w 2018 r. do 685 w 2020 r.). Poniżej zamieszczono dane dotyczące beneficjentów objętych przez MOPS wsparciem w latach 2018-2020.

Tabela 10. Beneficjenci systemu pomocy społecznej w mieście objęci wsparciem MOPS-u w latach 2018-2020

liczba beneficjentów	2018 r.	2019 r.	2020 r.
liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	579	490	482
liczba rodzin	439	399	393
liczba osób w rodzinach	847	718	685

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Darłowie.

Dane dotyczące udzielanego przez MOPS w latach 2018-2020 wsparcia z powodu przemocy w rodzinie, alkoholizmu lub narkomanii zestawiono w tabeli poniżej.

Tabela 11. Beneficjenci systemu pomocy społecznej w mieście objęci wsparciem MOPS-u z powodu przemocy w rodzinie, alkoholizmu lub narkomanii w latach 2018-2020

rok	liczba rodzin		liczba osób w rodzinach	
	przemoc w rodzinie	alkoholizm lub narkomania	przemoc w rodzinie	alkoholizm lub narkomania
2018	4	36	16	45

2019	5	38	14	49
2020	5	35	13	45

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Darłowie.

W wykonywaniu zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej współdziała z różnymi podmiotami, m.in. z organami wykonawczymi miasta, innymi jednostkami organizacyjnymi, placówkami ochrony zdrowia, Policją, kuratorami sądowymi oraz instytucjami i organizacjami zajmującymi się pomocą społeczną.

Informacje o podejrzeniu stosowania przemocy może zgłosić do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej każdy, kto ma podejrzenie, iż w rodzinie dochodzi do przemocy. Każde zgłoszenie jest sprawdzane i wyjaśniane przez pracowników socjalnych. Jeżeli zgłoszenie okaże się bezpodstawne, rozpatrywane są ewentualne przyczyny innych trudności, które mogły wpłynąć na postrzeganie rodziny jako doświadczającej przemocy (niezaradność życiowa, niepełnosprawność, choroby członków rodziny, np.: zaburzenia psychiczne, zaburzenia zachowania i inne). W przypadku potwierdzenia występowania przemocy domowej rodzina jest obejmowana szerszym systemem monitoringu, wsparcia i pomocy przez działające lokalnie instytucje gminne, a jeżeli zachodzi taka potrzeba, również powiatowe. Przykładem uruchomienia szerszego systemu pomocy rodzinom doświadczającym przemocy jest działalność Zespołu Interdyscyplinarnego.

Mieszkańcy Darłowa mają zapewnioną opiekę w 4 Niepublicznych Zakładach Opieki Zdrowotnej. Lekarze, w związku z wystąpieniem przemocy, mają obowiązek na prośbę poszkodowanego dokonać oceny obrażeń oraz wystawić stosowne zaświadczenie wykazujące uszkodzenia somatyczne i objawy psychiczne, będące efektem doświadczenia przemocy. Jeżeli zachodzi taka potrzeba, udzielają pomocy medycznej i kierują na odpowiednie leczenie pacjenta, który doznał uszczerbku na zdrowiu. Każdorazowo przy zgłoszeniu się osoby doświadczającej przemocy domowej lekarze informują o możliwościach szukania pomocy i wskazują właściwe instytucje.

2.2. PODMIOTY SPOZA MIASTA WSPIERAJĄCE MIESZKAŃCÓW MIASTA

Mieszkańcy Darłowa objęci są wsparciem instytucji i organizacji działających poza miastem w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Wykaz tych jednostek przedstawia poniższa tabela.

Tabela 12. Jednostki wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie spoza miasta

lp.	nazwa jednostki	adres
1.	Komenda Powiatowa Policji	ul. Gdańska 2, 76-100 Sławno
2.	Prokuratura Rejonowa	ul. Zwycięstwa 107, 75-950 Koszalin
3.	Sąd Rejonowy	ul. Wł. Andersa 34, 75-950 Koszalin
4.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	ul. Sempołowskiej 2A, 76-100 Sławno
5.	Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sławnie filia w Darłowie	ul. Żeromskiego 25, 76-150 Darłowo
6.	Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności	ul. Sempołowskiej 2A, 76-100 Sławno
7.	Ochotniczy Hufiec Pracy	ul. Żeromskiego 25, 76-150 Darłowo

Dane Urzędu Miejskiego w Darłowie.

Istotną rolę w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie pełni przeprowadzająca interwencje domowe związane z tym zjawiskiem Policja. Miasto obejmuje swoim działaniem **Komisariat Policji w Darłowie**. W 2020 r. na terenie miasta odnotowano **393** przestępstwa w wybranych kategoriach. Wśród nich dominowały: przestępstwa przeciwko mieniu (70 przypadków), przeciwko rodzinie i opiece (50 przypadków), przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji (42 przypadki), z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (22 przypadki) oraz przeciwko wolności (20 przypadków). Dane za 2020 r. prezentuje poniższa tabela.

Tabela 13. Przestępstwa popełnione w wybranych kategoriach na terenie działalności Komisariatu Policji w Darłowie w 2020 r.

lp.	kategoria przestępstwa	2020 r.
1	liczba stwierdzonych przestępstw	393
2	w tym popełnionych przez osoby nieletnie	3
3	przeciwko życiu i zdrowiu	8
4	przeciwko wolności	20
5	przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji	42
6	przeciwko mieniu	70
7	przeciwko rodzinie i opiece	50
8	przeciwko wiarygodności dokumentów	11
9	przeciwko wolności seksualnej i obyczajowości	3
10	z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	22

Dane Komisariatu Policji w Darłowie

Policja, podejmując czynności wobec rodziny, w której występuje przemoc, ma za zadanie:

- udzielić osobie pokrzywdzonej niezbędnej pomocy, w tym udzielić pierwszej pomocy, a w razie potrzeby zorganizować pomoc medyczną;
- podjąć w razie potrzeby inne niezbędne czynności zapewniające ochronę życia, zdrowia i mienia osób dotkniętych przemocą, a wobec sprawcy przemocy zastosować odpowiednie procedury, np. użycie środków przymusu bezpośredniego czy zatrzymanie (agresywny sprawca);
- przeprowadzić ze sprawcą rozmowę, w szczególności o odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, oraz wezwać sprawcę do zachowania zgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego;
- przeprowadzić na miejscu zdarzenia czynności w niezbędnym zakresie, w granicach koniecznych do zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa;
- podjąć działania mające na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w rodzinie, a w szczególności systematycznie składać wizyty sprawdzające stan bezpieczeństwa osoby dotkniętej przemocą, w zależności od potrzeb określonych przez zespół interdyscyplinarny lub grupę roboczą;
- obligatoryjnie wdrożyć procedurę „Niebieskie Karty” i poinformować, gdzie można uzyskać profesjonalną, bezpłatną pomoc.

Z analizy danych przedstawionych przez Komisariat Policji w Darłowie wynika, że wśród osób doświadczonych przemocą w rodzinie przeważały kobiety. Funkcjonariusze stwierdzili też pojedyncze przypadki stosowania przemocy wobec mężczyzn. Ustalono, że w analizowanym czasie sprawcami przemocy byli przede wszystkim mężczyźni, niejednokrotnie pozostający pod wpływem alkoholu. Dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 14. Dane Komisariatu Policji dotyczące przemocy w rodzinie na terenie miasta w latach 2018-2020

zakres danych	2018 r.	2019 r.	2020 r.
liczba stwierdzonych faktów przemocy	12	12	9
liczba osób doświadczonych przemocą w rodzinie	12	12	9
w tym kobiety	11	12	8
w tym mężczyźni	1	–	1

w tym nieletni	–	–	–
liczba sprawców przemocy w rodzinie	12	13	9
w tym kobiety	1	2	2
w tym mężczyźni	11	11	7
w tym nieletni	–	–	–
liczba sprawców przemocy w rodzinie pod wpływem alkoholu	8	4	7
w tym kobiety	1	1	–
w tym mężczyźni	7	3	7
w tym nieletni	–	–	–

Dane Komisariatu Policji w Darłowie.

W ramach szeroko rozumianej profilaktyki przedstawiciele Policji uczestniczą w spotkaniach z dziećmi i młodzieżą, prowadzą pogadanki i prelekcje profilaktyczne, organizują zebrania z mieszkańcami dotyczące bezpieczeństwa w mieście, dokonują sprawdzania oraz obserwacji miejsc szczególnie niebezpiecznych, a także biorą czynny udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Przemoc w rodzinie nie jest jasno i konkretnie nazwana w przepisach prawnych, dlatego istotne są okoliczności czynu, ich powtarzalność oraz skutki, jakie wywołuje, zarówno w rodzinie, jak i w szerszej społeczności. Sprawca może podlegać sankcjom wynikającym z przepisów kodeksu cywilnego, kodeksu karnego, kodeksu drogowego i innych przepisów właściwych dla indywidualnie postrzeganego przypadku przemocy. Sprawy sporne dla mieszkańców Darłowa rozstrzyga **Sąd Rejonowy w Koszalinie**.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 lipca 2001 r. o **kuratorach sądowych**, kurator sądowy jest organem wykonawczym sądu i realizuje zadania o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym, związane z wykonywaniem orzeczeń sądu. Działania pomocowe realizowane przez kuratorów mają charakter niematerialny i dotyczą umożliwienia właściwego wykonywania władzy rodzicielskiej.

Według danych I Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Karnych w Sądzie Rejonowym w Koszalinie na koniec 2020 r. prowadzono 153 postępowania wykonawcze dotyczące dozoru w sprawach warunkowego zawieszenia kary pozbawienia wolności, warunkowego przedterminowego zwolnienia oraz warunkowego umorzenia postępowania karnego wobec 126 osób z Darłowa. Według danych II Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej do wykonywania orzeczeń w sprawach rodzinnych prowadzono 22 sprawy dotyczące nadzoru w sprawach ograniczenia władzy rodzicielskiej wobec 49 osób z terenu miasta.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie jest jednostką powiatową, obejmującą zasięgiem działania mieszkańców miasta. Do działań prowadzonych przez tę jednostkę należy m.in. realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, doradztwo oraz pomoc specjalistyczna – psychologiczna i prawna.

Istotną rolę w zapewnieniu pomocy psychologicznej i diagnozowaniu problemów młodszych mieszkańców miasta odgrywa **Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sławnie**. W Poradni uczniowie mogą korzystać z usług specjalistów – m.in. psychologa, pedagoga, terapeuty oraz logopedy. Placówka oferuje dzieciom i młodzieży różne formy wsparcia, m.in.: indywidualne lub grupowe zajęcia terapeutyczne, grupy wsparcia, prowadzenie mediacji, interwencje kryzysowe, porady i konsultacje, realizuje zadania m.in. poprzez: konsultację, diagnozę, terapię, doradztwo, wydawanie opinii i orzeczeń, a także przez działalność profilaktyczną i informacyjną.

Wśród innych możliwości uzyskania pomocy w związku z przemocą w rodzinie lub innych traumatycznych przeżyć wywołujących kryzys w rodzinie warto wymienić możliwość odbycia rozmowy telefonicznej. Kontakt telefoniczny pozwala osobie szukającej wsparcia na zapewnienie anonimowości oraz nie zmusza do bezpośredniego spotkania z pracownikiem instytucji, co może dla wielu osób być krępujące. Poniżej zamieszczono tabelę z wybranymi telefonami, pod którymi można uzyskać wsparcie, porady oraz zostać pokierowanym do właściwych instytucji.

Tabela 15. Numery telefonów, pod którymi można uzyskać wsparcie i porady

lp.	instytucja	nr telefonu
1.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Darłowie	94 314 67 76
2.	Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie	
3.	Punkt Konsultacyjny Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień	94 314 22 23
4.	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	94 314 22 23 wew. 234
5.	Komisariat Policji w Darłowie	477 843 505
6.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie	59 810 64 01
7.	Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczne filia w Darłowie	94 314 11 49
8.	Sąd Rejonowy w Koszalinie	94 317 0 2 21
9.	Prokuratura Rejonowa w Koszalinie	94 341 95 10
10.	Centrum Integracji Społecznej w Rzyszczewie	501 769 822
11.	Rodzinny Ośrodek Interwencyjno-Mediacyjny TPD w Szczecinie	91 48-91-294

12.	Rzecznik Praw Dziecka TPD w Szczecinie	665 294 901
13.	STOP – telefon Centrum Praw Kobiet dla kobiet dotkniętych przemocą i dyskryminacją	22 621 35 37
14.	Ogólnopolskie pogotowie dla ofiar przemocy w rodzinie „Niebieska Linia”	801 120 002
15.	Anonimowa Policyjna Linia Specjalna	800 120 148
16.	Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka	800 12 12 12
17.	Telefoniczna Pierwsza Pomoc Psychologiczna	22 425 98 48
18.	Telefoniczna Poradnia dla Osób w Kryzysie Emocjonalnym	116 123
19.	Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży	116 111
20.	Młodzieżowy [i nie tylko] Telefon Zaufania	22 192 88
21.	Pomarańczowa Linia – system pomocy rodzicom, których dzieci upijają się	800 140 068
22.	Antydepresyjny Telefon Zaufania Centrum ITAKA	22 654 40 41

Opracowanie własne.

3. WSPÓŁPRACA KOŚCIOŁÓW W ZAKRESIE EDUKACJI NA TEMAT PRZEMOCY W RODZINIE I WSPIERANIA RODZIN W KRYZYSIE

Wsparcie rodzin w kryzysie, kształtowanie wzorca rodziny oraz właściwej komunikacji w rodzinie leży w sferze zainteresowań Kościoła rzymskokatolickiego, dla którego umacnianie rodziny jest jednym z podstawowych zadań. Przy Konferencji Episkopatu Polski jako organ wspomagający jej prace i decyzje dotyczące małżeństwa i rodziny funkcjonuje Rada ds. Rodziny, której przewodniczy biskup będący członkiem KEP. Rada ds. Rodziny posiada organ wykonawczy zwany Krajowym Ośrodkiem Duszpasterstwa Rodzin, który poprzez Krajowego Duszpasterza Rodzin i Krajową Doradczynię Życia Rodzinnego informuje, animuje i koordynuje działania Episkopatu Polski z diecezjalnymi. W strukturach kurii biskupich funkcjonują Wydziały Duszpasterstwa Rodzin, w których działają diecezjalni duszpasterze rodzin oraz diecezjalni doradcy życia rodzinnego, działają także poradnia życia rodzinnego, których nadrzędnym celem jest kompleksowa pomoc rodzinom w sytuacjach kryzysowych i trudnych.

Diecezjalne Duszpasterstwa Rodzin pogrupowane są w 6 rejonach, w których działają rejonowi doradcy życia rodzinnego, koordynujący pracę w podległych diecezjach. Diecezjalni doradcy życia rodzinnego powołują z kolei doradców w dekanatach, a za duszpasterstwo rodzin w parafii odpowiada proboszcz wspomagany przez dekanalnych duszpasterzy rodzin i wikariuszy parafialnych. Jeśli w mieście parafie nie prowadzą poradni życia rodzinnego, wierni należący do danej parafii są informowani o adresie najbliższej poradni rodzinnej oraz godzinach jej funkcjonowania.

Na terenie Darłowa funkcjonują 3 parafie Kościoła rzymskokatolickiego. Dane na ich temat przedstawia poniższa tabela.

Tabela 16. Parafie Kościoła rzymskokatolickiego i związki wyznaniowe w mieście w 2020 roku

lp.	nazwa	adres
1.	Parafia p.w. M.B. Częstochowskiej	ul. Franciszkańska 14, 76-150 Darłowo
2.	Parafia p.w. św. Gertrudy	ul. Ojca Damiana Tynieckiego 23, 76-150 Darłowo
3.	Parafia p.w. św. Maksymiliana Marii Kolbego	ul. Gdyńska 3, 76-150 Darłowo
4.	Kościół Zielonoświątkowy Zbór Jezusa Chrystusa	ul. Bogusława X 20a, 76-150 Darłowo
5.	Sala Królestwa Świadków Jehowy	ul. Stefana Żeromskiego 65, 76-150 Darłowo

Dane Urzędu Miejskiego w Darłowie.

Parafie rzymskokatolickie w Darłowie należą do diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej. W Kurii Biskupiej Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej (ul. kard. Wyszyńskiego 25, 75-062 Koszalin) działa Wydział Duszpasterski, którego przewodniczącym jest ks. mgr lic. Łukasz Gąsiorowski – luk.gas@gmail.com, (tel. 94 343 87 17). Wydział prowadzi poradnię rodzinne. Posługujący w nich doradcy życia rodzinnego prowadzą spotkania przygotowujące narzeczonych do zawarcia sakramentu małżeństwa oraz służą pomocą małżeństwom i rodzinom.

Doradcy życia rodzinnego są osobami pierwszego kontaktu i mogą udzielić osobistego wsparcia. Wiedzą, gdzie można uzyskać specjalistyczną pomoc w różnych sytuacjach tego wymagających. Diecezjalnym doradcą życia rodzinnego jest mgr inż. Barbara Kwiatosz-Kalinowska – bkk@koszalin.opoka.org.pl, (tel. 94 343 87 34).

We wszystkich parafiach funkcjonujących na terenie miasta prowadzone są także poradnie życia rodzinnego. Od 2020 r. prężnie działa Caritas przy parafiach p.w. Matki Boskiej Częstochowskiej i p.w. św. Gertrudy. W ramach działań świadczone są m.in.: usługi opiekuńcze dla osób starszych, chorych i samotnych, pomoc żywnościowa dla potrzebujących mieszkańców oraz poradnictwo rodzinne i poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Ponadto przy Caritas działa grupa wsparcia AA „Jutrzenka”. W parafii p.w. Matki Boskiej Częstochowskiej działa **Oaza** – Wspólnota Oazowa, czyli Ruch Światło-Życie; ruch młodych ludzi, którzy doświadczyli Boga lub Go szukają i pragną wędrować z Nim przez życie we wspólnocie Kościoła oraz **Szkolne Koło Caritas** – organizacja uczniowska, która włącza się na zasadzie wolontariatu w działalność

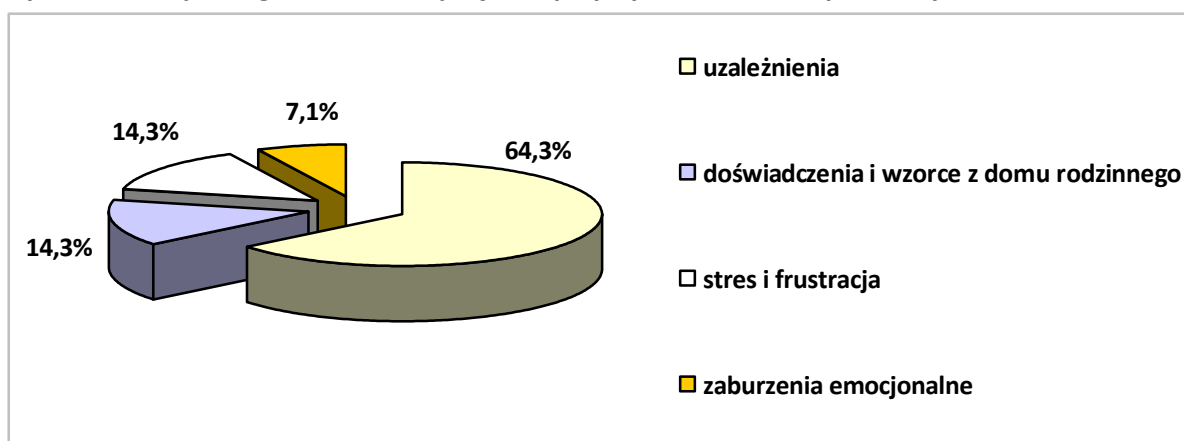
charytatywną, opiekuńczą i wychowawczą prowadzoną przez Caritas. **Szkolne Koło Caritas** znajduje się również na terenie parafii p.w. św. Gertrudy. Parafia p.w. św. Maksymiliana Marii Kolbego posiada **Scholę dziecięcą** – grupę muzyczną, tworzoną przez młodszą młodzież i dzieci z parafii. Schola stara się przyczyniać do pełniejszego przeżywania Mszy świętych oraz **Grupy młodzieżowe** – wspólnoty młodzieży parafialnej.

4. BADANIA ANKIETOWE DOTYCZĄCE PRZEMOCY

4.1. BADANIA W ŚRODOWISKU LOKALNYM

W ramach diagnozy problemu przemocy w rodzinie w Darłowie zostały przeprowadzone badania ankietowe wśród osób mających wpływ na kształt lokalnej polityki społecznej oraz mieszkańców miasta. Do analizy przedłożono w sumie 28 wypełnionych anonimowo ankiet. W pierwszej kolejności badanych zapytano o najczęstsze przyczyny stosowania przemocy w rodzinie. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 3. Jaka jest wg Pani/Pana najczęstsza przyczyna stosowania przemocy w rodzinie?

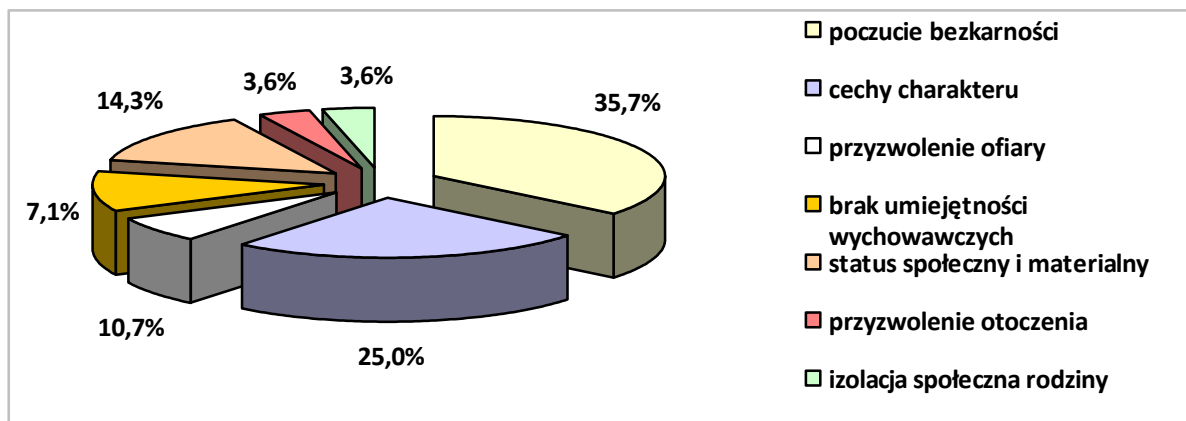

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

W opinii ankietowanych najczęstszą przyczyną stosowania przemocy w rodzinie były uzależnienia (64,3%), stres i frustracja oraz doświadczenia i wzorce wyniesione z domu rodzinnego (po 14,3%). W dalszej kolejności wymieniano zaburzenia emocjonalne (7,1%).

W kolejnym pytaniu ankietowani identyfikowali czynniki, które mogą mieć wpływ na postępowanie sprawców przemocy w rodzinie. Najczęściej wskazywanymi przez badanych czynnikami mogącymi mieć wpływ na postępowanie sprawców przemocy w rodzinie były: poczucie bezkarności (35,7%), cechy charakteru (25%), status społeczny i materialny (14,3%) oraz przyzwolenie ofiary (10,7%) a także brak umiejętności wychowawczych (7,1%) oraz przyzwolenie otoczenia i izolacja społeczna rodziny (po 3,6%). Rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

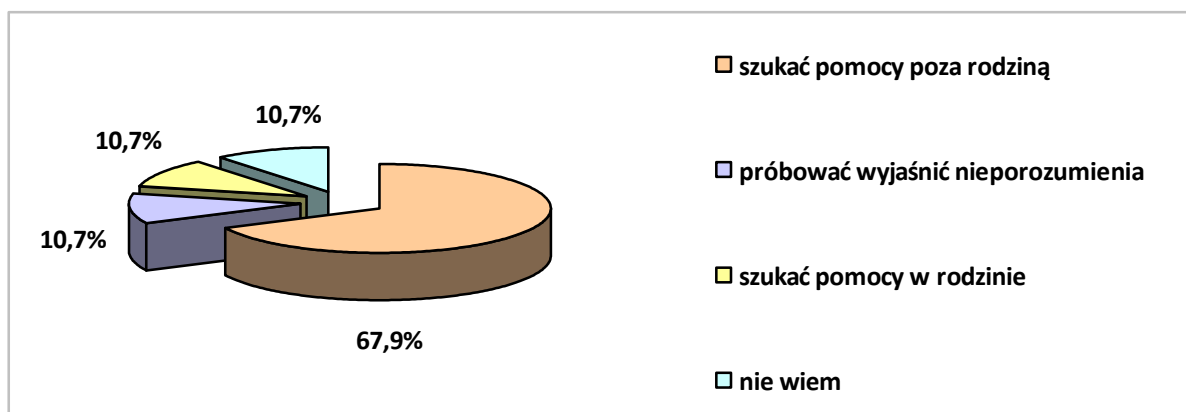
Wykres 4. Jakimi z Pani/Pana zdaniem czynniki mogą mieć wpływ na postępowanie sprawców przemocy w rodzinie?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

W ankiecie zawarto także pytanie, jak powinna zachowywać się ofiara przemocy w rodzinie. Wykres zamieszczony poniżej pokazuje najczęściej wybierane odpowiedzi.

Wykres 5. Jak z Pani/Pana zdaniem powinna zachowywać się ofiara przemocy w rodzinie?

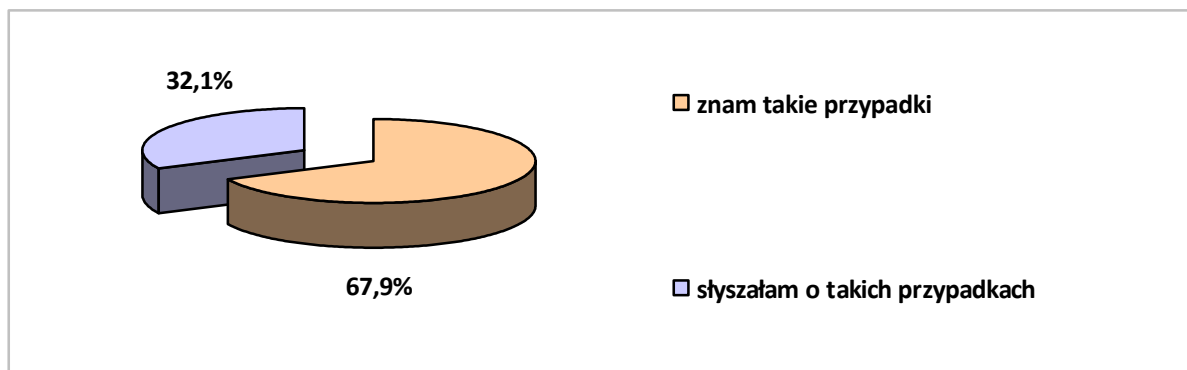

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Według najliczniejszej grupy ankietowanych ofiary przemocy powinny przede wszystkim szukać pomocy poza rodziną (67,9%), według innych próbować wyjaśnić nieporozumienia oraz szukać pomocy w rodzinie (po 10,7%), i tyle samo (10,7%) ankietowanych nie potrafiło odpowiedzieć na to pytanie.

Uczestników badania sondowano również w kwestii znajomości przypadków występowania przemocy w rodzinie w mieście. Niepokojąco przedstawiają się wyniki odpowiedzi na to pytanie, bowiem wszyscy respondenci stwierdzili, iż znają przypadki występowania przemocy w rodzinie w mieście bądź o nich słyszeli. Rozkład odpowiedzi ilustruje kolejny wykres.

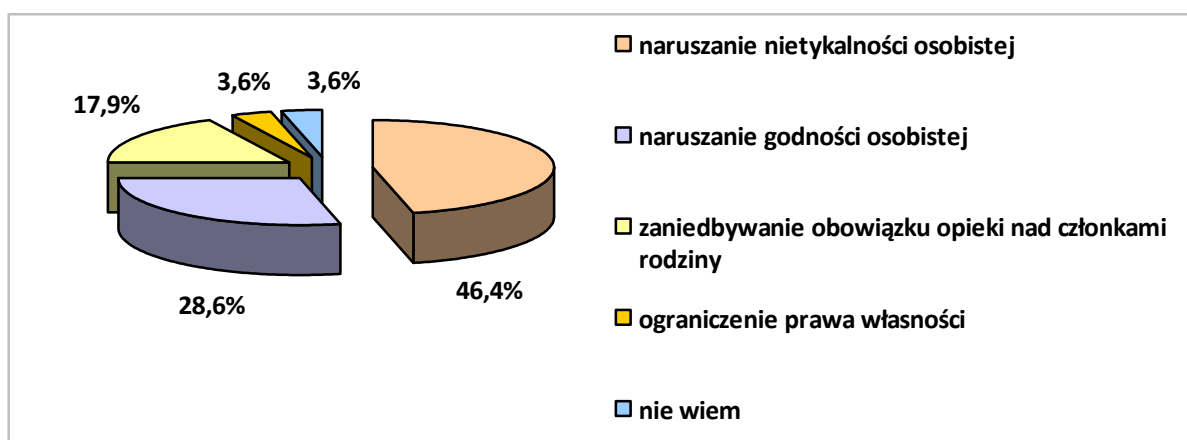
Wykres 6. Czy zna Pani/Pan przypadki występowania przemocy w rodzinie na terenie miasta lub o nich słyszała/słyszał?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Kolejna kwestia poruszona w ankiecie dotyczyła form przemocy w rodzinie, które, zdaniem badanych, najczęściej występują w mieście. Uczestnicy ankiety wskazywali w szczególności na naruszanie nietykalności i godności osobistej, zaniedbywanie obowiązku opieki nad członkami rodziny, a także ograniczenie prawa własności. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

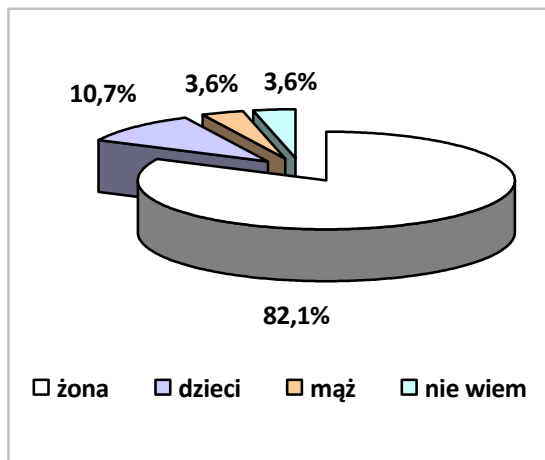
Wykres 7. Jakie formy przemocy wg Pani/Pana wiedzy występują najczęściej w rodzinach zamieszkałych w mieście?

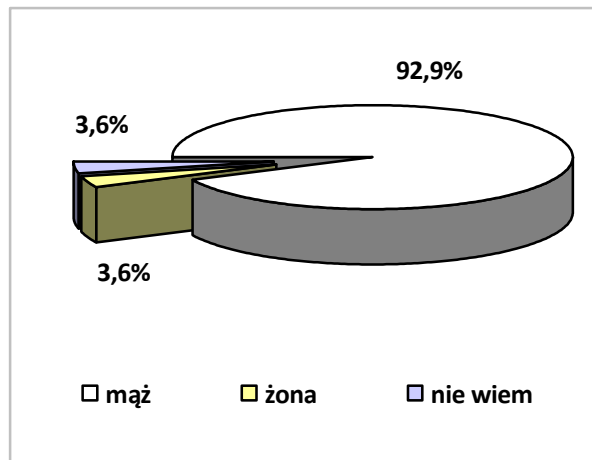
Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

W kolejnych pytaniach poproszono respondentów ankiety o wskazanie ofiar i sprawców przemocy w rodzinie. Zdecydowana większość uczestników badania ankietowego wyraziła opinię, że ofiarami przemocy w rodzinie padają najczęściej żony i dzieci. Jeśli zaś chodzi o wskazanie sprawcy przemocy w rodzinie, to również większość badanych uznała, że tą osobą zwykle jest mąż. Na podstawie powyższych danych rysuje się dość modelowy obraz przemocy w rodzinie: sprawcą przemocy jest mąż, a ofiarami żona i dzieci. Rozkład odpowiedzi prezentują poniższe wykresy.

Wykres 8. Kto wg Pani/Pana wiedzy jest najczęściej ofiarą przemocy w rodzinie w mieście?

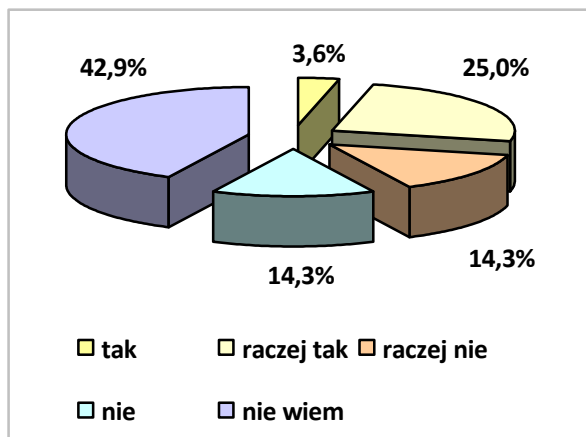
Wykres 9. Kto wg Pani/Pana wiedzy jest najczęściej sprawcą przemocy w rodzinie w mieście?

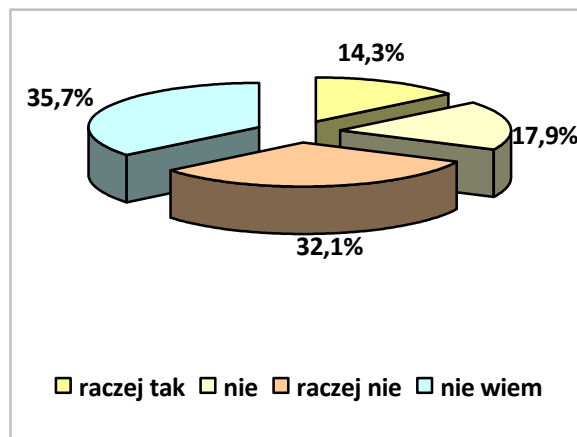
Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Odpowiadając na kolejne pytania, uczestnicy badania oceniali ofertę pomocy świadczonej ofiarom przemocy w rodzinie oraz działania podejmowane wobec sprawców przemocy w rodzinie. Według 28,6% ankietowanych oferta pomocy świadczonej ofiarom przemocy w rodzinie jest wystarczająca lub raczej wystarczająca. Tyle samo badanych było przeciwnego zdania, a 42,9% respondentów nie potrafiło udzielić odpowiedzi na tak postawione pytanie. Połowa (50%) badanych odpowiedziała, że działania podejmowane wobec sprawców przemocy w rodzinie nie są wystarczające lub raczej nie są wystarczające. Przeciwną opinię wyraziło 14,3% respondentów. Ponadto 35,7% ankietowanych nie było w stanie zająć jednoznacznego stanowiska w tej kwestii. Poniższe wykresy ilustrują rozkład uzyskanych odpowiedzi.

Wykres 10. Czy wg Pani/Pana wiedzy realizowana w mieście oferta pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie jest wystarczająca?

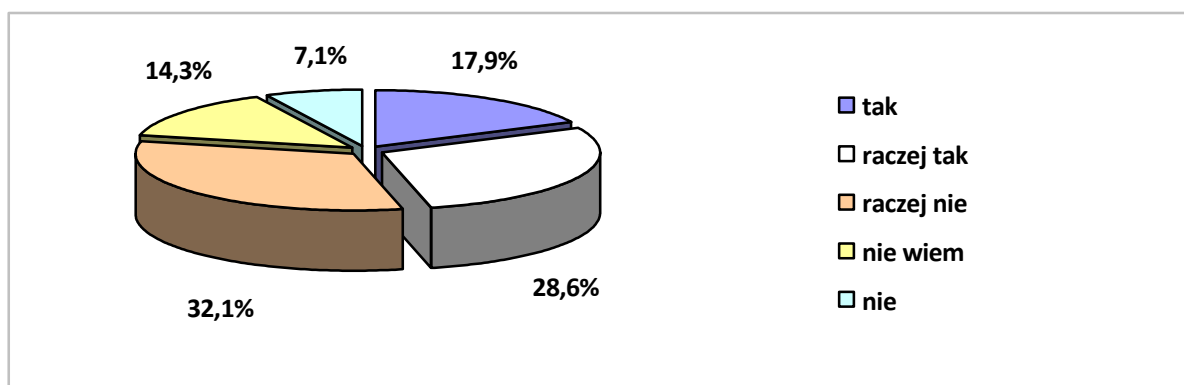
Wykres 11. Czy wg Pani/Pana wiedzy podejmowane w mieście działania wobec sprawców przemocy w rodzinie są wystarczające?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Uczestników badania zapytano także o postrzeganie przemocy jako problemu społecznego. Rozkład odpowiedzi ilustruje kolejny wykres.

Wykres 12. Czy postrzega Pani/Pan przemoc w rodzinie jako istotny problem na terenie miasta?

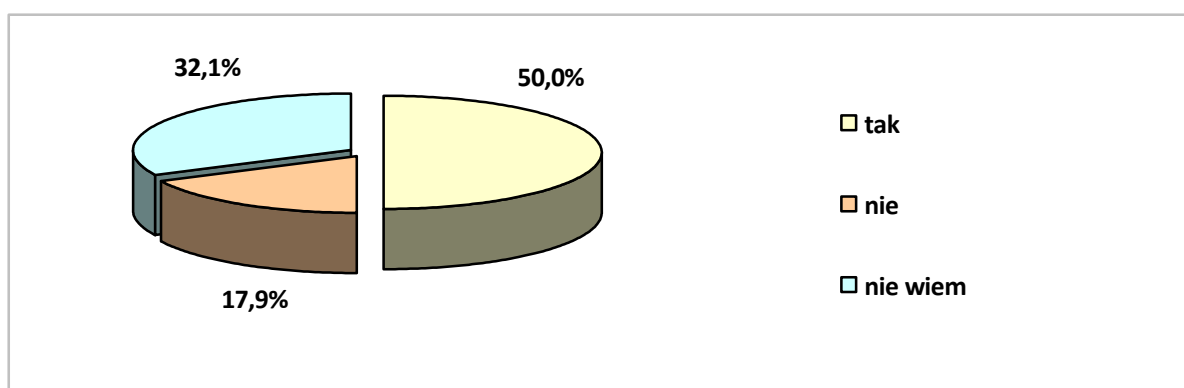

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Ponad 46% respondentów stwierdziło, że przemoc w rodzinie jest lub raczej jest ważnym problemem społecznym na terenie miasta. Zdanie przeciwne wyraziło ponad 39% ankietowanych, a 14,3% badanych nie potrafiło udzielić odpowiedzi na tak postawione pytanie.

Uczestnicy badania mieli także trudności z odpowiedzią na pytanie o ryzyko nasilenia się problemu przemocy w rodzinie na terenie miasta, co ilustruje wykres zamieszczony poniżej.

Wykres 13. Czy Pani/Pana zdaniem istnieje ryzyko nasilenia się problemu przemocy w rodzinie na terenie miasta?

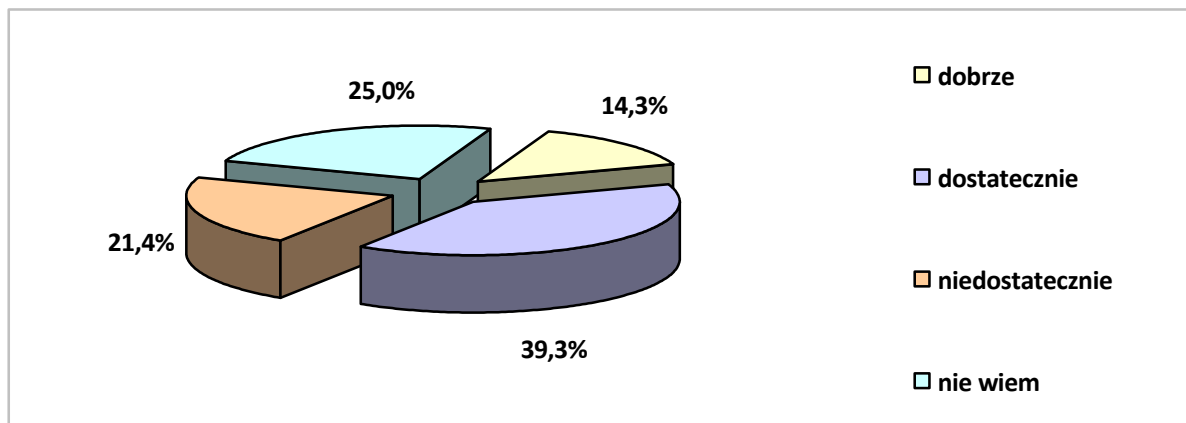
Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Aż 32,1% respondentów wybrało odpowiedź „nie wiem”. Według połowy badanych przemoc w rodzinie może się nasilać, a 17,9% było przeciwnego zdania.

W ankiecie znalazło się również pytanie pozwalające badanym ocenić działania profilaktyczne podejmowane w mieście w związku z problemem przemocy w rodzinie. Według 39,3% ankietowanych są one dostateczne, a kolejne 14,3% badanych przyznało, że

są dobre, natomiast 21,4% respondentów przyznało, że są niedostateczne, a 25% badanych nie potrafiło odpowiedzieć na to pytanie. Uzyskane opinie ilustruje poniższy wykres.

Wykres 14. Jak Pani/Pan ocenia prowadzone w mieście działania profilaktyczne związane z problemem przemocy w rodzinie?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Uczestników badania poproszono także o wskazanie działań, jakie należałoby podjąć w mieście w celu przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie. Ankietowani szczególnie nacisk położyli na zapewnienie ofiarom pomocy psychologicznej, terapeutycznej i prawnej oraz zintensyfikowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych adresowanych zarówno do dzieci i młodzieży, jak i do dorosłych oraz monitorowanie funkcjonowania rodzin, w których takie problemy miały miejsce.

Podkreślano także konieczność zapewnienia bezpieczeństwa ofiarom przemocy poprzez izolowanie sprawców przemocy, prowadzenia kampanii informacyjnych o dostępnych formach pomocy, zintensyfikowania działań policji i zaostrzenia kar dla sprawców przemocy oraz społecznego piętnowania tego zjawiska. Dostrzeżono również potrzebę realizowania programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy, kierowania na przymusowe leczenie uzależnionych sprawców przemocy.

4.3. BADANIA W ŚRODOWISKU DZIECI I MŁODZIEŻY SZKOLNEJ

W badaniu skierowanym do grupy dzieci i młodzieży szkolnej wzięło udział 31 uczniów najstarszych klas szkoły podstawowej i ponadpodstawowej z terenu miasta, z czego 40% stanowiły kobiety, a 60% mężczyźni.

W pierwszej kolejności uczniowie mieli za zadanie wybrać zachowania, które ich zdaniem są przejawem przemocy. Uzyskane wyniki zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 17. Rodzaje zachowań przemocowych w opinii uczniów szkół podstawowych

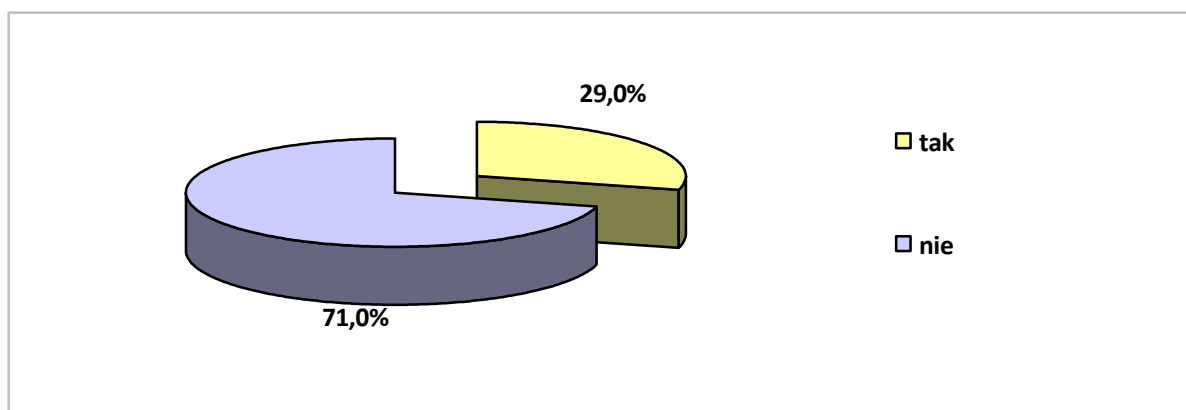
rodzaj zachowań	liczba wskazań	odsetek wskazań %
popychanie	17	54,8%
uderzanie	30	96,7%
kopanie	25	80,6%
duszenie	29	93,5%
szarpanie	22	70,9%
przypalanie ciała	28	90,3%
policzkowanie	21	67,7%
szantaż	14	45,2%
ośmieszanie	12	38,7%
grożenie	19	61,3%
nadmierna krytyka	10	32,2%
szkalowanie w Internecie	15	48,4%
nękanie sms-ami	12	38,7

Dane z badań ankietowanych przeprowadzonych w środowisku dzieci i młodzieży szkolnej.

Żadne z 13 możliwych do wyboru zachowań przemocowych nie zostało wskazane przez wszystkich ankietowanych uczniów. Wśród najliczniej wskazywanych zachowań, które uczniowie uznali za przejaw przemocy, znalazły się: uderzanie (96,7%), duszenie (93,5%) przypalanie ciała (90,3%) i kopanie (80,6%%). Najmniejszy odsetek wskazań dotyczył nadmiernej krytyki (32,2%).

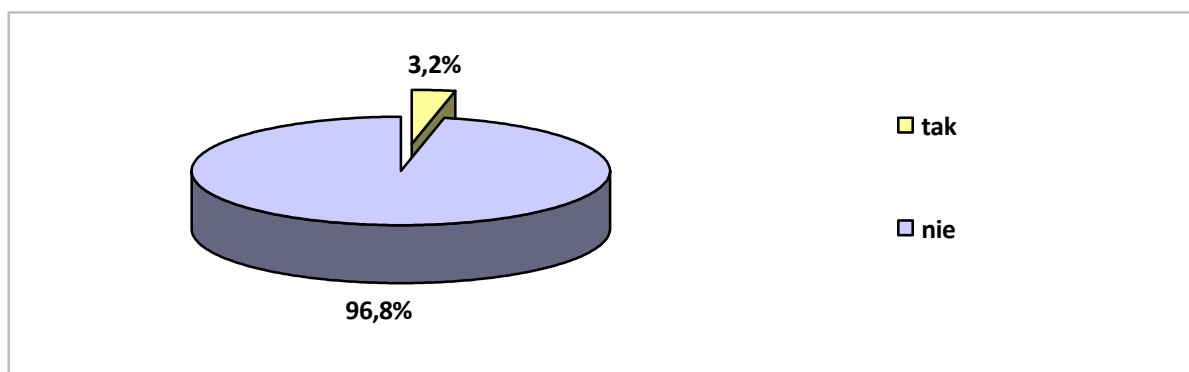
Kolejnym zagadnieniem poddanym ocenie respondentów była kwestia doświadczania przemocy ze strony rówieśników oraz w środowisku rodzinnym. Znaczna większość (71%) uczniów przyznała, że nie doświadczyła przemocy ze strony rówieśników, zaś 29% respondentów odpowiedziało na to pytanie twierdząco. Występowanie zjawiska przemocy w domu rodzinnym potwierdziło 9 osób spośród uczestników badania. Poniższe wykresy ilustrują rozkład uzyskanych odpowiedzi.

Wykres 15. Czy doznałaś/doznałeś kiedykolwiek jakiegó formy przemocy ze strony rówieśników?

Dane z badań ankietowanych przeprowadzonych w środowisku dzieci i młodzieży szkolnej.

Wykres 16. Czy doznałaś/doznałeś kiedykolwiek jakiegó formy przemocy w swojej rodzinie?

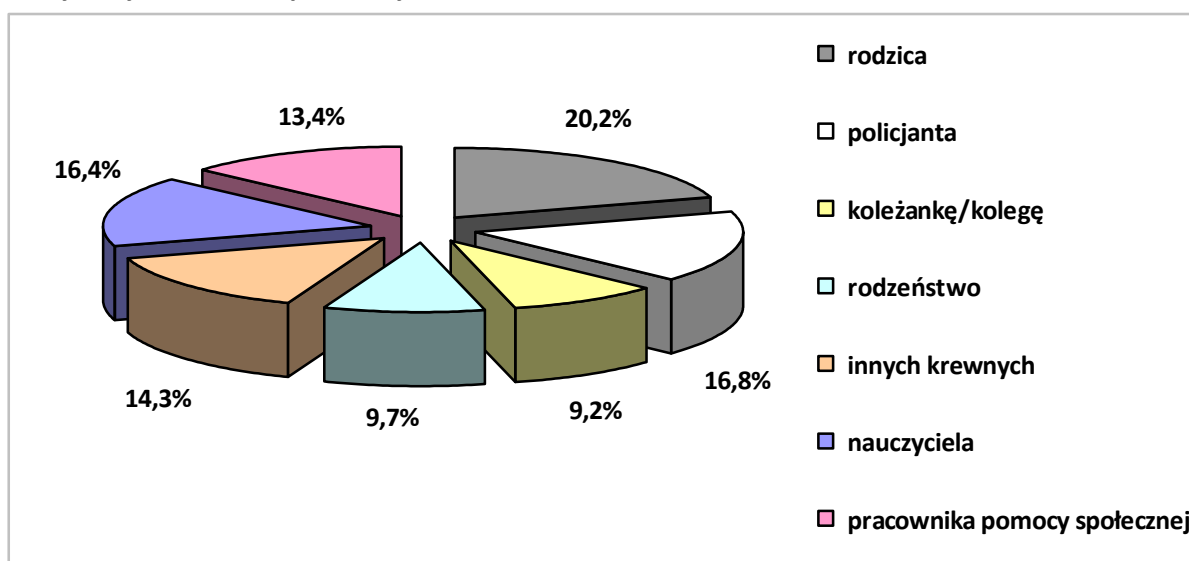

Dane z badań ankietowanych przeprowadzonych w środowisku dzieci i młodzieży szkolnej.

W następnym pytaniu sondowano uczniów, czy słyszeli o przypadkach przemocy w rodzinach swoich znajomych. Ponad połowa respondentów (54,8%) zadeklarowało, że słyszało o przypadkach przemocy w domach osób z ich otoczenia. Jednocześnie 45,2% stwierdziło, że nie ma wiedzy o występowaniu przemocy w domach osób im znanych. Na pytanie: „Czy uważasz, że będąc świadkiem lub ofiarą przemocy lub przemocy w rodzinie, należy kogoś o tym poinformować?”, zdecydowana większość (90%) odpowiedziała twierdząco.

Uczestnicy badania zadeklarowali, że najczęściej swoją wiedzą o przemocy podzieliliby się z rodzicem, policjantem, nauczycielem oraz innymi krewnymi. W dalszej kolejności wymieniono pracownika pomocy społecznej, rodzeństwo oraz koleżankę/kolegę. Rozkład odpowiedzi w tym zakresie ilustruje poniższy wykres.

Wykres 17. Kogo byś poinformowała/poinformował, gdybyś doznała/doznał przemocy w rodzinie lub była/był świadkiem przemocy w rodzinie?

Dane z badań ankietowanych przeprowadzonych w środowisku dzieci i młodzieży szkolnej.

Na pytanie: „Czy uważasz, że należy prowadzić akcje i kampanie informacyjne na temat przemocy w rodzinie?”, zdecydowana większość (90%) badanych odpowiedziała twierdząco. Zaledwie 10% ankietowanych uważa prowadzenie takich działań za bezzasadne.

Kolejna kwestia dotyczyła uczestnictwa uczniów w zajęciach poświęconych problemom przemocy w rodzinie. Prawie 70% ankietowanych twierdzi, że nigdy nie uczestniczyło w zajęciach związanych ze zjawiskiem przemocy w rodzinie. Udział w takich zajęciach potwierdziło 30% badanych.

W odpowiedzi na pytanie dotyczące obaw o możliwość doświadczenia przemocy większość badanych (48,3%) zadeklarowała, że nie ma takich obaw, a ponad 35% badanych ujawniło, że obawia się przemocy w grupie rówieśniczej. Zaledwie 16% badanych zadeklarowało, że obawia się przemocy w rodzinie.

5. ZAPEWNIENIE BEZPIECZEŃSTWA KRZYWDZONYM DZIECIOM

W celu zapewnienia bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom, zgodnie z art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, została wprowadzona procedura postępowania w sytuacji konieczności odebrania dziecka z rodziny w razie stwierdzenia bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia. Procedura ma zastosowanie w sytuacji stwierdzenia faktu bezpośredniego zagrożenia życia i zdrowia dziecka przez pracownika socjalnego ośrodka pomocy społecznej w trakcie wykonywania przez niego obowiązków służbowych.

Pracownik socjalny jest zobowiązany do interwencji także w przypadku powzięcia informacji o fakcie przemocy z innego źródła, np. z informacji innych osób. Może to być również powiadomienie złożone przez Policję w godzinach pracy ośrodka pomocy społecznej. Celem interwencyjnego zabezpieczenia dziecka jest zapobieżenie negatywnym skutkom wynikającym ze stwierdzonego stanu zagrożenia zdrowia lub życia dziecka przebywającego w rodzinie. Pracownik socjalny zobowiązany jest powiadomić rodzica lub opiekuna prawnego o możliwości złożenia zażalenia na odebranie dziecka.

W przypadku podjęcia przez pracownika socjalnego wspólnie z funkcjonariuszem Policji, a także z lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką decyzji o odebraniu dziecka i umieszczeniu go u innej, niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej, zostaje wypełnione oświadczenie o powierzeniu dziecka przez pracownika socjalnego.

6. ANALIZA SWOT WYBRANYCH OBSZARÓW PROBLEMOWYCH

Analiza SWOT służy identyfikacji mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń. Pozwala oszacować potencjał, jakim się dysponuje, oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom i oczekiwaniom społeczności lokalnej. Przedstawiona poniżej analiza została przeprowadzona z udziałem przedstawicieli samorządu miasta, a jej przedmiotem stały się obszary zdefiniowane hasłowo: **rodzina, dziecko i młodzież, przemoc w rodzinie; zdrowie, uzależnienia, bezpieczeństwo publiczne; kapitał społeczny i ludzki.**

OBSZAR I: RODZINA, DZIECKO I MŁODZIEŻ, PRZEMOC W RODZINIE	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • analizowanie problemów rodzin, dzieci i młodzieży • zapewnianie rodzinom dysfunkcyjnym wsparcia asystentów rodziny • dostęp do poradnictwa specjalistycznego dla rodzin wymagających tej formy wsparcia • dysponowanie placówkami wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (jak np. świetlice środowiskowe) • monitorowanie zapotrzebowania na opiekę nad dziećmi do lat 3 • monitorowanie zapotrzebowania na opiekę przedszkolną • dysponowanie przez szkolnictwo w mieście bazą dydaktyczną, zapewniającą właściwy rozwój uczniów • odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie • zapewnianie pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie na terenie miasta • prowadzenie akcji uwrażliwiających społeczność lokalną na problemy przemocy w rodzinie 	<ul style="list-style-type: none"> • brak żłobka samorządowego, a istniejące na terenie miasta placówki prywatne nie są dla wszystkich dostępne finansowo (wysokie czesne)
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • zaspokajająca potrzeby mieszkańców oferta w zakresie opieki przedszkolnej • sytuacja finansowa miasta pozwalająca na zaspokojenie potrzeb w zakresie edukacji • dostosowana do potrzeb liczebność i fachowość kadry pracującej z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie • zmniejszenie społecznego przyzwolenia na stosowanie przemocy w rodzinie • działalność ZI i MKRPA na terenie miasta • dostęp do informacji o możliwościach uzyskania wsparcia dla ofiar przemocy 	<ul style="list-style-type: none"> • nasilająca się skala problemów mających wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodzin • zwiększająca się liczba rodzin dysfunkcyjnych • wzrastająca liczba rodzin wymagających wsparcia w postaci poradnictwa specjalistycznego • wzrastająca liczba osób samotnie wychowujących dzieci • brak możliwości tworzenia nowych placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży • niezaspokajająca potrzeb mieszkańców oferta w zakresie opieki żłobkowej

w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększająca się liczba przypadków przemocy w rodzinie • brak terapii dla sprawców przemocy w rodzinie • brak grup wsparcia dla ofiar przemocy oraz terapii dla dzieci i młodzieży • potrzeba większej ilości szkoleń dla kadry z zakresu przemocy w rodzinie
------------	--

Analiza uwarunkowań dla obszaru **rodzina, dzieci i młodzież, przemoc w rodzinie** wskazuje na przewagę mocnych stron, którymi są głównie: analizowanie problemów rodzin, dzieci i młodzieży w mieście, dostęp do poradnictwa specjalistycznego dla rodzin wymagających tej formy wsparcia, zapewnianie przez miasto rodzinom dysfunkcyjnym wsparcia asystentów rodziny, dysponowanie przez szkolnictwo w mieście bazą dydaktyczną zapewniającą właściwy rozwój uczniów oraz zapewnianie pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie.

Dostrzegane mocne strony w powiązaniu z akcentowanymi szansami nie mogą jednak przestonić ciężaru gatunkowego słabych stron i zagrożeń, z jakimi należy się zmierzyć, realizując działania strategiczne. Zwiększająca się liczba rodzin dysfunkcyjnych, nasilająca się skala problemów mających wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodzin, wzrastająca liczba rodzin wymagających wsparcia w postaci poradnictwa specjalistycznego, niezaspokajająca potrzeb mieszkańców oferta w zakresie opieki żłobkowej czy zwiększająca się liczba przypadków przemocy w rodzinie oraz brak grupy wsparcia dla ofiar przemocy i zajęć dla sprawców – to kwestie, które należy uwzględnić w pierwszej kolejności w programowaniu działań w tym obszarze.

OBSZAR II: ZDROWIE, UZALEŻNIENIA, BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • inicjowanie przedsięwzięć propagujących zdrowy styl życia • podejmowanie przez samorząd miasta inicjatyw na rzecz poprawy stanu środowiska naturalnego • zapewnienie rodzinom z miasta dotkniętym problemami uzależnień dostępu do pomocy psychospołecznej i prawnej • kadra przygotowana do pracy z osobami uzależnionymi 	<ul style="list-style-type: none"> • brak lekarzy specjalistów • utrudniony dostęp do lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej • wzrastająca skala zjawiska narkomanii i alkoholizmu wśród dzieci i młodzieży

<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych w zakresie uzależnień wśród dzieci i młodzieży • realizowanie w placówkach oświatowych programów profilaktyczno-edukacyjnych poświęconych przestępczości i jej negatywnym skutkom społecznym • prowadzenie działań na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa w mieście oraz realizowanie inwestycji mających na celu podniesienie poziomu bezpieczeństwa na drodze • działalność Zespołu Interdyscyplinarnego 	
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • wzrost zainteresowania wśród mieszkańców miasta zdrowym trybem życia • brak zapotrzebowania na zwiększenie liczby osób pracujących z osobami uzależnionymi 	<ul style="list-style-type: none"> • niewystarczające zabezpieczenie finansowe i lokalowe prawidłowego dostępu mieszkańców do świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej • brak poprawy stanu środowiska naturalnego w mieście w ostatnich latach • zwiększająca się liczba osób uzależnionych i współuzależnionych wymagających wsparcia • zwiększająca się liczba nieletnich sięgających po alkohol lub narkotyki • wzrastające zagrożenie przestępczością wśród nieletnich • niewzrastający poziom bezpieczeństwa mieszkańców miasta oraz poziom bezpieczeństwa na drodze

Analiza uwarunkowań dla obszaru **zdrowie, uzależnienia, bezpieczeństwo publiczne** uwypukliła słabe strony (m.in. utrudniony dostęp do lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej, brak lekarzy specjalistów) i zagrożenia, jak np. zwiększająca się liczba osób uzależnionych i współuzależnionych wymagających wsparcia, niewystarczające zabezpieczenie finansowe i lokalowe prawidłowego dostępu mieszkańców do świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, zwiększająca się liczba nieletnich sięgających po alkohol lub narkotyki oraz wzrastające zagrożenie przestępczością wśród nieletnich. Mimo zauważanych mocnych stron oraz dostrzeganych szans (wzrost zainteresowania wśród mieszkańców miasta zdrowym trybem życia oraz brak zapotrzebowania na zwiększenie liczby osób pracujących z osobami uzależnionymi), wskazane zagrożenia mogą rzutować na osiągnięcie zakładanych zmian w procesie wdrażania założeń programowych.

**OBSZAR III:
KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI**

mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • odczuwalny wzrost poziomu i jakości życia mieszkańców • zachęcanie mieszkańców przez samorząd miasta do podejmowania inicjatyw lokalnych • podejmowanie działań zmierzających do podnoszenia atrakcyjności oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej adresowanej do mieszkańców • prowadzenie działań zmierzających do integracji społeczności lokalnej • podejmowanie działań w celu pozyskiwania dodatkowych środków na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej • dostosowana do aktualnych potrzeb liczebność kadry i istniejąca w mieście sieć placówek pomocy społecznej • podnoszenie kwalifikacji zawodowych przez pracowników pomocy społecznej • prowadzenie działań w zakresie propagowania i inicjowania wolontariatu 	<ul style="list-style-type: none"> • brak popularyzowania na terenie miasta informacji o działalności lokalnych organizacji pozarządowych • migracje ludności z terenów gmin ościennych
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • potencjał miasta zapewniający jej rozwój oraz umożliwiający odczuwalny wzrost jakości i poziomu życia jej mieszkańców • wzrastająca liczba inicjatyw lokalnych podejmowanych na terenie miasta • wzrastające zainteresowanie mieszkańców działalnością w organizacjach pozarządowych • wzrastająca liczba osób korzystających z oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej adresowanej do mieszkańców • zmniejszająca się liczba osób zagrożonych wykluczeniem i marginalizacją • dysponowanie przez miasto środkami zewnętrznymi umożliwiającymi skuteczniejszą realizację zadań z zakresu pomocy społecznej • wystarczające środki umożliwiające dostosowanie poziomu kwalifikacji i liczebności kadr pomocowych do aktualnych potrzeb • zainteresowanie mieszkańców miasta działalnością wolontarystyczną • aktywność rad osiedlowych i animatorów społecznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wzrastające zapotrzebowanie na wsparcie z systemu pomocy społecznej • spadek liczby rodzin wielopokoleniowych, które zapewniały opiekę dzieciom i osobom starszym

Analiza uwarunkowań dla obszaru **kapitał społeczny i ludzki** każe zwrócić uwagę m.in. na takie kwestie, jak brak popularyzowania na terenie miasta informacji o działalności lokalnych organizacji pozarządowych, a także migracje ludności z terenów gmin ościennych. Z kolei po stronie szans odnajdziemy potencjał miasta zapewniający jej rozwój oraz umożliwiający odczuwalny wzrost jakości i poziomu życia jej mieszkańców, zmniejszającą się liczbę osób zagrożonych wykluczeniem i marginalizacją, dysponowanie przez miasto środkami zewnętrznymi umożliwiającymi skuteczniejszą realizację zadań z zakresu pomocy społecznej oraz zainteresowanie mieszkańców miasta działalnością wolontarystyczną.

Należy także zwrócić uwagę na mocne strony dostrzegane w tym obszarze, jak odczuwalny wzrost jakości i poziomu życia mieszkańców miasta, zachęcanie mieszkańców do podejmowania inicjatyw lokalnych, prowadzenie działań zmierzających do integracji społeczności lokalnej, jak również zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie kultury, sportu i rekreacji, podejmowanie działań w celu pozyskiwania dodatkowych środków na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej i podnoszenie kwalifikacji zawodowych przez kadre MOPS-u, a także prowadzenie działań w zakresie propagowania i inicjowania wolontariatu, co z pewnością może mieć zasadniczy wpływ na postęp we wdrażaniu założeń programowych w tym obszarze.

7. OCENA WDROŻENIA ZAŁOŻEŃ POPRZEDNIO REALIZOWANEGO PROGRAMU

Ocena wdrożenia poprzednio realizowanego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie stanowi punkt odniesienia do konstrukcji założeń polityki antyprzemocowej Miasta Darłowo na lata 2021-2025. W jej ramach zostały wskazane trudności napotkane przy wdrażaniu programu, osiągnięcia oraz najważniejsze działania, jakie realizowano, wdrażając zapisy programowe.

Trudności napotkane przy wdrażaniu programu:

- brak środków finansowych na wynagrodzenia dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych.

Osiągnięcia w realizacji działań wyznaczonych w ramach programu

- pomoc dla rodzin dotkniętych przemocą,
- funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego,
- uwrażliwianie społeczności lokalnej na problem przemocy w rodzinie,

- zacieśnienie współpracy pomiędzy podmiotami na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Najważniejsze działania wynikające z zapisów programu, które zostały zrealizowane

- szeroki zakres poradnictwa dla osób doznających przemocy,
- udział w organizowanych przez placówki szkolne warsztatach profilaktycznych,
- organizowanie kampanii profilaktyczno-edukacyjnych i społecznych.

Ogólna ocena realizacji założeń programu

Zespół dokonujący oceny realizacji założeń poprzedniego programu, mając do dyspozycji pięciopunktową skalę ocen, którym przypisano odpowiedni stopień realizacji, tak że ocena: 1 – oznacza, że nie rozpoczęto wdrażania założeń programowych; 2 – oznacza, że rozpoczęto wdrażanie założeń programowych; 3 – oznacza, że częściowo wdrożono przyjęte założenia programu; 4 – oznacza, że zrealizowano większość założeń programowych; 5 – oznacza, że w pełni wdrożono założenia programowe, zaproponował **ogólną ocenę realizacji programu na poziomie 4.**

Uzasadniając przyjętą ocenę podkreślono, że pomimo napotkanych trudności większość założeń została wdrożona. Nie zaniechano żadnych działań i wykorzystano przy tym posiadane zasoby ludzkie i instytucjonalne.

III. PROJEKTOWANE DZIAŁANIA PROGRAMOWE

Diagnoza problemu przemocy w rodzinie na terenie miasta, oparta na analizie źródeł zastanych oraz danych z badań ankietowych, a także analiza SWOT i wnioski z oceny wdrożenia poprzednio realizowanego programu pozwoliły na opracowanie założeń Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Miasta Darłowo na lata 2021-2025. Zostały one przedstawione w formie celu głównego, celów operacyjnych i kierunków działań, których realizacja powinna przyczynić się do zminimalizowania zjawiska przemocy w rodzinie, jak i zapobiegania temu zjawisku.

1. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Cel główny, wyznaczony w Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Miasta Darłowo na lata 2021-2025, jest następujący:

**Zapobieganie zjawisku przemocy w rodzinie na terenie miasta,
wspieranie i ochrona ofiar oraz skuteczne oddziaływanie
na sprawców przemocy w rodzinie.**

Osiągnięcie celu głównego jest uwarunkowane realizacją wyznaczonych i przedstawionych poniżej celów operacyjnych oraz działań.

2. CELE OPERACYJNE I DZIAŁANIA

CEL OPERACYJNY 1.: Wspieranie rodzin doświadczających przemocy lub zagrożonych przemocą.				
Działania	Termin realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
Pomoc finansowa i rzeczowa oraz specjalistyczne poradnictwo dla rodzin dotkniętych przemocą.	2021-2025	MOPS PK PCPR Kościoł i związki wyznaniowe	- liczba rodzin, którym udzielono wsparcia - rodzaj wsparcia	- wzmocnienie bezpieczeństwa socjalnego i psychologicznego rodzin doświadczających przemocy
Praca socjalna z rodzinami, w których występuje przemoc.	2021-2025	MOPS	- liczba rodzin, którym udzielono wsparcia w postaci pracy socjalnej	- poprawa funkcjonowania i kondycji rodzin - zmniejszenie liczby rodzin, w których wielokrotnie interweniowano z powodu przemocy domowej - włączenie społeczne rodzin izolujących się i izolowanych
Poszerzenie dostępu do pomocy terapeutycznej i prawnej dla osób i rodzin dotkniętych przemocą.	2021-2025	MOPS, MKRPA, PK, ZI, NGO-s	- liczba rodzin, którym udzielono wsparcia - liczba porad	- wzmocnienie rodzin doświadczających przemocy
Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą	w razie zaistnienia konieczności	MOPS, PCPR, NGO-s	- liczba osób, którym udzielono wsparcia	- zapobieganie eskalacji przemocy w rodzinie

w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.				- zapewnienie komfortu socjalnego i psychologicznego osobom i rodzinom dotkniętym przemocą
Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	2021-2025	MOPS, MKRPA, ZI, PK , placówki oświatowe, PCPR, Policja, placówki ochrony zdrowia, NGO-s, Kościół i związki wyznaniowe	- liczba rodzin, którym udzielono wsparcia - liczba porad - liczba podjętych interwencji	- wzmocnienie kondycji rodzin doświadczających przemocy - ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie
Prowadzenie rozmów i kierowanie sprawców przemocy w rodzinie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych.	2021-2025	ZI, MKRPA, MOPS, PCPR	- liczba przeprowadzonych rozmów ze sprawcami przemocy - liczba sprawców przemocy skierowanych do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych.	- zmniejszenie poziomu zagrożenia przemocą domową - zmiana zachowań sprawców przemocy
Pomoc sprawcom przemocy w powrocie do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie po zakończonym procesie działań resocjalizacyjnych i socjoterapeutycznych.	2021-2025	MOPS, MKRPA, ZI, Policja, SR, NGO-s, Kościół i związki wyznaniowe, społeczność lokalna	- liczba i rodzaj podjętych działań	- zmniejszenie poziomu zagrożenia przemocą domową - poprawa relacji w rodzinach doświadczających przemocy

CEL OPERACYJNY 2.: Prowadzenie na terenie miasta działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych mających na celu eliminowanie zjawiska przemocy w rodzinie.

Działania	Termin realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
Upowszechnianie informacji o instytucjach i organizacjach świadczących pomoc ofiarom agresji i przemocy w rodzinie.	2021-2025	MOPS, MKRPA, PK, ZI, palcówki oświatowe, placówki kultury, świetlice, PCPR, Policja, NGO-s, Kościół i związki wyznaniowe, lokalne media	- liczba i rodzaj podjętych działań	- poprawa efektywności i skuteczności wsparcia udzielanego rodzinom
Zwiększanie motywacji do zmian w zakresie funkcjonowania psychologicznego, rodzinnego i społecznego mieszkańców miasta, a w szczególności członków rodzin, w których występuje przemoc i zagrożonych przemocą.	2021-2025	MOPS, MKRPA, PK, ZI, palcówki oświatowe, świetlice, PPPP, PCPR, NGO-s, Kościół i związki wyznaniowe, społeczność lokalna	- liczba i rodzaj podjętych działań - liczba osób objętych działaniami	- wzrost świadomości i kompetencji społecznych mieszkańców - niwelowanie niekorzystnych zjawisk z życia społecznego i rodzinnego - poprawa funkcjonowania i kondycji rodzin
Prowadzenie pogadarek, prelekcji na temat przemocy w rodzinie.	2021-2025	MKRPA, ZI, MOPS, PK, palcówki oświatowe, świetlice, PPP, Policja, NGO-s	- liczba pogadarek i prelekcji - liczba uczestników	- podniesienie umiejętności zapobiegania problemom dotyczącym rodzinę - zmiana świadomości społecznej
Przeprowadzanie akcji	2021-2025	UM, RM, MOPS, MKRPA,	- liczba i rodzaj	- zmiana nastawień do

profilaktycznych, organizowanie imprez kulturalnych i sportowych z uwzględnieniem kwestii przeciwdziałania przemocy w rodzinie.		ZI, PK, placówki oświatowe, placówki kultury, świetlice, jednostki sportowo-rekreacyjne, PCPR, Policja, NGO-s, Kościoł i związki wyznaniowe, media lokalne, społeczność lokalna	podjętych działań - liczba uczestników	problemu przemocy w rodzinie - zapobieganie eskalacji zjawiska przemocy rodzinie - umocnienie prawidłowego modelu rodziny
Wzmacnianie pozytywnego wizerunku rodziny i promowanie potrzeby zachowania odpowiednich relacji wśród jej członków.	2021-2025	MOPS, MKRPA, ZI, PK, placówki oświatowe, placówki kultury, świetlice, jednostki sportowo-rekreacyjne, PPPP, NGO-s, Kościoły, media lokalne, społeczność lokalna	- rodzaj podjętych działań - liczba uczestników	- wzmocnienie rodzin - eliminowanie zjawisk zakłócających prawidłowe funkcjonowanie rodzin - przywracanie właściwych relacji w rodzinie
Podjęmowanie działań zmierzających do rozładowania stresu i agresji w środowisku dzieci i młodzieży poprzez sport i uczestnictwo w kulturze.	2021-2025	UM, RM, placówki oświatowe, placówki kultury, świetlice, jednostki sportowo-rekreacyjne, NGO-s, Kościoł i związki wyznaniowe, społeczność lokalna	- liczba i rodzaj podjętych działań - liczba uczestników	- wyzwalanie pozytywnych emocji - integrowanie środowiska dzieci i młodzieży oraz społeczności lokalnej - poprawa bezpieczeństwa mieszkańców

CEL OPERACYJNY 3.: Doskonalenie kompetencji kadr samorządowych i organizacji pozarządowych w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Działania	Termin realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
Doskonalenie kompetencji zawodowych pracowników pomocy społecznej w zakresie udzielania skutecznego wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym i zagrożonym przemocą.	2021-2025	MOPS, MKRPA, ZI, PCPR, ROPS, Policja, placówki ochrony zdrowia, SR, PR	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj odbytych szkoleń - liczba pracowników doskonalących kwalifikacje 	<ul style="list-style-type: none"> - podwyższenie kompetencji służb społecznych - poprawa efektywności i skuteczności wsparcia udzielanego rodzinom - poprawa funkcjonowania rodzin objętych wsparciem
Kontynuowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	2021-2025	UM, MKRPA, MOPS, placówki oświatowe, Policja, SR, inne podmioty, których przedstawiciele biorą udział w działaniach ZI	<ul style="list-style-type: none"> - liczba spotkań ZI - liczba grup roboczych - liczba i rodzaj podjętych działań - liczba złożonych Niebieskich Kart 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa efektywności i skuteczności wsparcia udzielanego rodzinom - poprawa funkcjonowania i kondycji rodzin
Organizowanie szkoleń i warsztatów dla nauczycieli na temat przemocy w środowisku szkolnym i rodzinnym uczniów.	2021-2025	UM, placówki oświatowe, MKRPA, ZI, PPPP, Policja, PR, SR	<ul style="list-style-type: none"> - liczba szkoleń - liczba uczestników 	<ul style="list-style-type: none"> - podwyższenie kompetencji kadr pedagogicznych w zakresie udzielania skutecznego wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym i zagrożonym przemocą - eliminowanie zachowań agresywnych w środowisku

				uczniowskim
Wspieranie organizacji pozarządowych w podejmowanych działaniach o charakterze profilaktycznym oraz mającym na celu zapobieganie problemom uzależnień i przemocy w rodzinie.	2021-2025	UM, MKRPA, MOPS, ZI placówki oświatowe, Policja, NGOs, Kościół i związki wyznaniowe, media lokalne, społeczność lokalna	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj podjętych działań - liczba podmiotów objętych wsparciem 	<ul style="list-style-type: none"> - podniesienie skuteczności ochrony ofiar przemocy - zapobieganie eskalacji przemocy w danej rodzinie - zapewnienie komfortu socjalnego i psychologicznego osobom i rodzinom dotkniętym przemocą
Monitorowanie i kontrolowanie problemów agresji i przemocy występujących w mieście.	2021-2025	UM, ZI, MOPS, PK, placówki oświatowe, Policja, Sąd Rejonowy, PCPR, PPPP, placówki ochrony zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj przestępstw popełnionych na terenie miasta - liczba interwencji domowych - liczba osób objętych dozorem i nadzorem kuratorskim 	<ul style="list-style-type: none"> - zmniejszenie liczby osób i rodzin doświadczających przemocy - wzmacnianie bezpieczeństwa psychologicznego rodzin doświadczających przemocy

CEL OPERACYJNY 4: Współpraca podmiotów na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie miasta.

Działania	Termin realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
Podnoszenie świadomości mieszkańców w zakresie	2021-2025	UM, MKRPA, MOPS, PK, ZI, placówki oświatowe,	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj podjętych działań 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa efektywności i skuteczności wsparcia

problemów uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.		placówki kultury, jednostki sportowo-rekreacyjne, świetlice, NGO-s, Kościoł i związki wyznaniowe, media lokalne, społeczność lokalna	- liczba osób i rodzin korzystających ze wsparcia pomocy społecznej z powodu uzależnień i przemocy w rodzinie	udzielanego rodzinom - poprawa funkcjonowania i kondycji rodzin - zmniejszenie liczby osób i rodzin dotkniętych uzależnieniami i przemocą
Integrowanie działań w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie w mieście poprzez stałą współpracę podmiotów działających na terenie miasta i podmiotów spoza miasta wspierających mieszkańców.	2021-2025	UM, RM, MOPS, MKRPA, PK, ZI, placówki oświatowe, placówki kultury, jednostki sportowo-rekreacyjne, świetlice, Policja, SR, PR, PCPR, PPPP, NGOs, Kościoł i związki wyznaniowe	- liczba i rodzaj podjętych działań - liczba osób i rodzin korzystających ze wsparcia pomocy społecznej z powodu uzależnień i przemocy w rodzinie	- poprawa efektywności i skuteczności wsparcia udzielanego rodzinom - poprawa funkcjonowania i kondycji rodzin - zmniejszenie liczby osób i rodzin dotkniętych uzależnieniami i przemocą
Poszerzanie współpracy podmiotów w zakresie wzmacniania kondycji rodzin zamieszkujących w mieście i eliminowania niekorzystnych zjawisk mających wpływ na komfort i jakość ich życia.	2021-2025	UM, RM, MKRPA, ZI, MOPS, PK, placówki oświatowe, placówki kultury, świetlice, jednostki sportowo-rekreacyjne, PCPR, PUP, NGOs, Kościoł i związki wyznaniowe	- liczba i rodzaj podjętych działań	- poprawa funkcjonowania i kondycji rodzin - utrwalenie w świadomości społecznej wzorca rodziny prawidłowo wypełniającej przypisane jej funkcje

				i wolnej od zachowań patologicznych
Wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców miasta.	2021-2025	UM, RM, MKRPA, ZI, Policja, PR, SR	- liczba i rodzaj podjętych działań	- poprawa jakości i komfortu życia mieszkańców miasta

Legenda

UM – Urząd Miejski

RM – Rada Miejska

MOPS – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

MKRPA – Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

ZI – Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie

PK – Punkt Konsultacyjny

PUP – Powiatowy Urząd Pracy

SR – Sąd Rejonowy

PR – Prokuratura Rejonowa

ROPS – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

PPPP – Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna

NGOs – organizacje pozarządowe

IV. REALIZACJA PROGRAMU

1. KOORDYNATOR, PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE I PARTNERZY

Koordynatorem programu będzie Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Darłowie. Podmiotami odpowiedzialnymi za realizację działań są: Burmistrz, Rada Miejska, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, Punkt Konsultacyjny, placówki wychowania przedszkolnego, placówki oświatowe, placówki kultury, jednostki sportowo-rekreacyjne, świetlice.

Partnerami w realizacji działań są: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie, Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna filia w Darłowie, Powiatowy Urząd Pracy w Sławnie, ośrodki leczenia uzależnień, specjaliści, placówki ochrony zdrowia, ośrodki wsparcia, grupy samopomocowe, Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, organizacje pozarządowe, Kościół i związki wyznaniowe, społeczność lokalna.

2. MONITORING I EWALUACJA

Monitoring programu, polegający na gromadzeniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych działań, będzie prowadzony przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Darłowie – koordynatora programu, przy udziale członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz przedstawicieli służb, które w zakresie swoich kompetencji realizują zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Celem monitoringu będzie badanie, czy realizacja działań przebiega bez zakłóceń. Monitoring realizacji programu umożliwi:

- systematyczną obserwację działań programu,
- weryfikację zgodności założonych celów z osiąganymi efektami,
- ocenę zaangażowania jednostek w realizację działań.

Do monitoringu wykorzystane zostaną wskaźniki realizacji działań wyznaczonych w ramach poszczególnych celów programu. W miarę rozwoju systemu monitorowania dokumentu będą mogły zostać zidentyfikowane nowe wskaźniki, które w odpowiedni sposób będą charakteryzowały przebieg realizacji podejmowanych działań. Natomiast ewaluacja programu będzie dotyczyła zarówno liczby prowadzonych działań, jak i ich jakości. Celem ewaluacji będzie ocena efektywności programu poprzez gromadzenie, analizę i interpretację

danych. Z realizacji założeń programowych zostanie przygotowane sprawozdanie, które zostanie przedstawione Radzie Miejskiej na sesji do końca marca każdego roku.

3. FINANSOWANIE

Działania podejmowane w ramach realizacji Programu, związane z osiągnięciem wyznaczonych celów, finansowane będą ze środków własnych Samorządu Miasta. Przewiduje się również współudział w finansowaniu ww. działań ze środków budżetu państwa.

SPIS TABEL I WYKRESÓW

Tabela 1. Rodzaje i formy przemocy	3
Tabela 2. Policyjne statystyki procedury „Niebieskie Karty” za rok 2020	4
Tabela 3. Liczba mieszkańców miasta w latach 2018-2020	8
Tabela 4. Struktura wiekowa mieszkańców miasta w latach 2018-2020.....	8
Tabela 5. Podmioty świadczące wsparcie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w mieście	9
Tabela 6. Opłaty z zezwoleń na sprzedaż alkoholu i wydatki na realizację programu profilaktyki w mieście w latach 2017-2019	10
Tabela 7. Środki finansowe przeznaczone w mieście w latach 2017-2019 na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie	10
Tabela 8. Działalność MKRPA w latach 2017-2019 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w mieście.....	11
Tabela 9. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w mieście w latach 2017-2019.....	13
Tabela 10. Beneficjenci systemu pomocy społecznej w mieście objęci wsparciem MOPS-u w latach 2018-2020	14
Tabela 11. Beneficjenci systemu pomocy społecznej w mieście objęci wsparciem MOPS-u z powodu przemocy w rodzinie, alkoholizmu lub narkomanii w latach 2018-2020.....	14
Tabela 12. Jednostki wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie spoza miasta.....	16
Tabela 13. Przepięstwa popełnione w wybranych kategoriach na terenie działalności Komisariatu Policji w Darłowie w 2020 r.	16
Tabela 14. Dane Komisariatu Policji dotyczące przemocy w rodzinie na terenie miasta w latach 2018-2020.....	17
Tabela 15. Numery telefonów, pod którymi można uzyskać wsparcie i porady	19
Tabela 16. Parafie Kościoła rzymskokatolickiego i związki wyznaniowe w mieście w 2020 roku.....	21
Tabela 17. Rodzaje zachowań przemocowych w opinii uczniów szkół podstawowych.....	28
Wykres 1. Struktura ankietowanych według kryterium płci	7
Wykres 2. Struktura respondentów według kryterium wieku	7
Wykres 3. Jaka jest wg Pani/Pana najczęstsza przyczyna stosowania przemocy w rodzinie?	22
Wykres 4. Jakie Pani/Pana zdaniem czynniki mogą mieć wpływ na postępowanie sprawców przemocy w rodzinie?	23
Wykres 5. Jak Pani/Pana zdaniem powinna zachowywać się ofiara przemocy w rodzinie?	23
Wykres 6. Czy zna Pani/Pan przypadki występowania przemocy w rodzinie na terenie miasta lub o nich słyszała/słyszał?	24
Wykres 7. Jakie formy przemocy wg Pani/Pana wiedzy występują najczęściej w rodzinach zamieszkałych w mieście?	24
Wykres 8. Kto wg Pani/Pana wiedzy jest najczęściej ofiarą przemocy w rodzinie w mieście?.....	25
Wykres 9. Kto wg Pani/Pana wiedzy jest najczęściej sprawcą przemocy w rodzinie w mieście?.....	25
Wykres 10. Czy wg Pani/Pana wiedzy realizowana w mieście oferta pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie jest wystarczająca?.....	25
Wykres 11. Czy wg Pani/Pana wiedzy podejmowane w mieście działania wobec sprawców przemocy w rodzinie są wystarczające?	25
Wykres 12. Czy postrzega Pani/Pan przemoc w rodzinie jako istotny problem na terenie miasta?	26
Wykres 13. Czy Pani/Pana zdaniem istnieje ryzyko nasilenia się problemu przemocy w rodzinie na terenie miasta?	26
Wykres 14. Jak Pani/Pan ocenia prowadzone w mieście działania profilaktyczne związane z problemem przemocy w rodzinie?	27
Wykres 15. Czy doznałaś/doznałeś kiedykolwiek jakiegó formy przemocy ze strony rówieśników?	28

Wykres 16. Czy doznałaś/doznałeś kiedykolwiek jakiegó formy przemocy w swojej rodzinie?	29
Wykres 17. Kogo byś poinformowała/poinformował, gdybyś doznała/doznał przemocy w rodzinie lub była/był świadkiem przemocy w rodzinie?	29